

341.11125

43444

2

ผลของการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนบ้านหนองทุ่ม โนนทาดวิทยาอำเภอชุมพวง

จังหวัดนครราชสีมา

ปริญญาณิพนธ์

ของ

วัฒนาพร จันทร์พรม

17 S.A. 2539

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

B. 52371

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... น. นันท..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

..... ทิพย์..... กรรมการ

(อาจารย์ทัศนาศา ทอภักดี)

คณะกรรมการสอบ

..... น. นันท..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

..... ทิพย์..... กรรมการ

(อาจารย์ทัศนาศา ทอภักดี)

..... ศ. นันท..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... ศ. นันท..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริญา นวลสุวรรณ)

วันที่ 9 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2539

ประกาศคุณประการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความเมตตากรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์
กมลรัตน์ กรีทอง ประธานกรรมการที่ปรึกษาและควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ทัศนากองักดี
กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ กรรมการที่แต่งตั้ง
เพิ่มเติมในการสอบปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะ ตลอดจนปรับปรุง
แก้ไขข้อบกพร่อง ในการทำปริญญานิพนธ์ให้แก่ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์พรพนพิศ วาณิชการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา
แสนคำเครือ และผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร เสตนนท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณอาจารย์ใหญ่ คณะครู-อาจารย์ และชอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนบ้านหนองท่อม โนนหาดวิทยา อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้ให้ความร่วมมือ
ในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคุณตอกรัก บุญเรือง คุณอารีย์ รัตนะหมื่นจิตร ที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน
และให้ความร่วมมือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณอาจารย์กรรณิการ์ สุปโคกสูง ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์คุณภาพ
เครื่องมือและขอบคุณเพื่อน ๆ ทั้งวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนวและวิชาเอกจิตวิทยาการศึกษาที่
ให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด และมีส่วนช่วยเหลือให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

ผู้วิจัยขอบพระคุณปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และ
ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และให้การศึกษาอบรม ช่วยเหลือจนผู้วิจัยประสบ
ความสำเร็จในการศึกษาดรามาเท่าทุกวันนี้

วัฒนาพร จันทร์พรม

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ	7
	ความหมายของการแนะแนวอาชีพ	7
	จุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพ	9
	หลักการสำคัญในการจัดการแนะแนวอาชีพ	10
	งานแนะแนวอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา	13
	งานวิจัยในประเทศ	15
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจอาชีพ	15
	ความหมายของความสนใจอาชีพอิสระ	15
	โครงสร้างของความสนใจ	16
	ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ	20
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพช่างเสริมสวย	22
3	วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	24
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	24
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	24

บทที่	หน้า
การดำเนินการทดลอง	30
วิธีดำเนินการทดลอง	30
วิธีจัดการกระทำกับข้อมูล	31
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้า	32
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	35
บทย่อ	35
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	35
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	35
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	35
การดำเนินการทดลอง	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	36
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	36
อภิปรายผล	36
ข้อเสนอแนะ	38
บรรณานุกรม	40
ภาคผนวก	45
ประวัติย่อของผู้วิจัย	84

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแบบแผนการทดลองของกลุ่มทดลอง	30
2 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยของกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง	33
3 เปรียบเทียบความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้การแนะนำอาชีพ	34
4 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวย	53

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในขณะที่ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ตลอดจนการขยายตัวของอุตสาหกรรมในประเทศไทยกำลังก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วนั้น ผลกระทบสำคัญประการหนึ่งที่เกิดขึ้นต่อสังคมไทย คือวิถีชีวิตและการดำรงชีวิตของคนไทยที่ต้องปรับปรุงให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง (ทรราช นิลวิเชียร. 2532 : 25) โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเปลี่ยนแปลงไปมาก เป็นที่ทราบคือว่าในระบบราชการมีการเพิ่มอัตรากำลังปีละไม่เกินร้อยละ 2 ขณะเดียวกันภาคเอกชนก็มีการเพิ่ม อัตรากำลังลดลงเรื่อย ๆ มีเฉพาะอุตสาหกรรมบริการเท่านั้นที่พอจะเพิ่มอัตรากำลังได้ สูงกว่าอาชีพประเภทต่าง ๆ ดังพบว่าตามลุ่มมวลชนต่าง ๆ ว่ามีการสอบแข่งขันเพื่อเข้ารับราชการไม่ก็ตำแหน่ง แต่มีผู้สมัครสอบแข่งขันเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังพบว่าเกิดการสูญเปล่าทางการศึกษาในการทำงานที่ต่ำกว่าระดับการศึกษา คือผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรีทำหน้าที่กระเป๋ารถเมล์ ซึ่งถือว่าเป็นการสูญเปล่าทางการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์อย่างมาก การจัดการศึกษาควรมุ่งเน้นให้คนสามารถดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพค่านิยม เศรษฐกิจและมีความภูมิใจในอาชีพและการดำรงชีพของตน ต้องมีความอดทน คิดเป็น ทำเป็นแก้ปัญหาได้ สามารถทำการประกอบอาชีพได้ (อารีรัตน์ วัฒนสิน. 2532 : 12 - 13)

แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ระบุถึงนโยบายทางการศึกษาและอาชีพว่า ส่งเสริมการศึกษาเพื่ออาชีพในทุกระดับมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถ มีทักษะมีความมั่นใจในการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอาชีพอิสระและสามารถพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมกับความถนัด (กระทรวงศึกษาธิการ. 2535 : 19) โดยมีมาตรการนโยบายที่เกี่ยวข้องดังนี้ มาตรการข้อ 2 จัดการศึกษาวิชาชีพให้แก่ผู้ที่ไม่มีโอกาสเรียนต่อในระบบโรงเรียน เน้นการประกอบอาชีพอิสระ มาตรการข้อ 3 พัฒนาความร่วมมือระหว่างสถานับการศึกษา กับสถานประกอบการในด้านข้อมูล เกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงาน มาตรการข้อ 5 ศึกษาความต้องการของตลาดแรงงาน และอาชีพในท้องถิ่นเพื่อจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมาตรการข้อ 6 พัฒนาการแนะแนวการศึกษา อาชีพในทุกระดับ ให้ศรัทธาในทุก

วิชาชีพ ตลอดจนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพมาตรฐานการดังกล่าวสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 1) การศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะกระทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทหน้าที่ของตนเองในระบบประชาธิปไตย โดยให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในการทำงาน มีนิสัยรักการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ในระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นการจัดการศึกษาให้กับประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ มีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องให้ความรู้เรื่องอาชีพศึกษาแก่นักเรียน โดยการสอดแทรกเข้าไปในวิชาสามัญทุกวิชา ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาภาคบังคับ จะไม่เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น แต่จะออกไปช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ (ทรรษา นิลวิเชียร. 2532 : 25) โรงเรียนจึงควรปลูกฝังแนวความคิด ค่านิยมตลอดจนฝึกทักษะในการประกอบอาชีพอิสระ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 207) กิจกรรมแนะแนวอาชีพในระดับประถมศึกษาควรจัดให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก ควรจัดกิจกรรมในและนอกห้องเรียนเพื่อให้เด็กได้รับความรู้ความเข้าใจอาชีพต่าง ๆ โอกาสในการประกอบอาชีพ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเลือกอาชีพในอนาคต

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น โดยการสัมภาษณ์ครูผู้สอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 คน โรงเรียนบ้านหนองทุ่มโนนหาดวิทยา อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2538 พบว่านักเรียน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 73.40 มีความสนใจอาชีพอิสระผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามปลายเปิดกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองทุ่มโนนหาดวิทยา อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 25 คน พบว่า นักเรียนทั้ง 25 คนตอบว่าเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว มีความสนใจที่จะประกอบอาชีพต่าง ๆ กัน ซึ่งอาชีพที่นักเรียนสนใจและคิดว่าจะประกอบอาชีพมีดังนี้คือ อาชีพค้าขาย อาชีพช่างเสริมสวย อาชีพช่างตัดผม อาชีพทำการเกษตร อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า และอาชีพช่างยนต์ อาชีพที่นักเรียนชายและนักเรียนหญิงสนใจมากคือ อาชีพช่างเสริมสวย และอาชีพช่างตัดผมคิดเป็นร้อยละ 44 และร้อยละ 32 อาชีพตัดเย็บ

เสื้อผ้าคิดเป็นร้อยละ 32 อาชีพช่างยนต์คิดเป็นร้อยละ 24 อาชีพเกษตรกรร้อยละ 12 ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าควรส่งเสริมให้ข้อเสนอแนะทางอาชีพที่นักเรียนสนใจ เพื่อให้เด็กเรียนมีความรู้ ความสนใจ และฝึกทักษะในการประกอบอาชีพด้วยตนเอง การให้ข้อมูลด้านอาชีพแก่เด็กเรียนอาจทำได้หลายวิธี เช่น การใช้ชุดแนะแนว การใช้สถานการณ์จำลอง เป็นต้น ในที่นี้ผู้วิจัยสนใจที่จะใช้ การแนะแนวอาชีพ เพราะเป็นการช่วยให้เด็กเรียนมีความรู้ ข้อมูล แนวทาง ในการตัดสินใจวางแผนเลือกอาชีพที่เหมาะสมให้กับตนเอง ได้ ดังเช่นการศึกษาของ ปกรณ์ วงสวัสดิ์ (2533 : 44) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย พบว่าการสอนโดยใช้ชุดแนะแนวอาชีพกับนักเรียนกลุ่มทดลองมีความสนใจในอาชีพอิสระสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จันทวิมล พันธุ์สุข (2532 : 40) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปางแดง จังหวัดมุกดาหาร พบว่ามีนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีความสนใจในอาชีพอิสระสูงขึ้น การแนะแนวอาชีพ เป็นบริการหนึ่งของบริการแนะแนวในโรงเรียน จัดขึ้นเพื่อช่วยให้เด็กเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ สิ่งแวดล้อมด้านอาชีพ โอกาสในการประกอบอาชีพ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมตัวประกอบอาชีพ ได้ทราบถึง ความถนัดตามสามารถและความสนใจของตนเอง และเป็นพื้นฐานของการเลือกอาชีพในอนาคต (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 205) นอกจากนี้ คมเพชร จิตรสุกุล (2521 : 15) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคล ให้มีอาชีพที่เหมาะสมและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพตามความต้องการ

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะใช้การแนะแนวอาชีพ เพื่อพัฒนาความสนใจอาชีพอิสระ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพราะในขั้นพัฒนาการทางอาชีพ กิงซ์เบอร์ก (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 97 - 99 ; อ้างอิงมาจาก Gingborn. 1971) กล่าวถึงพัฒนาการทางด้านอาชีพของเด็กในระหว่างอายุ 11 - 12 ปี จะมีพัฒนาการทางอาชีพอยู่ในระยะที่ 2 คือระยะพิจารณาเลือกอาชีพโดยไม่ตัดสินใจแน่นอน ระยะนี้ความสนใจจะเป็นพื้นฐานในการเลือกอาชีพ

เด็กจึงควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอาชีพและกระบวนการแนะแนวอาชีพเป็นวิธีที่น่าจะพัฒนาความสนใจอาชีพได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาค้นคว้า ผลของการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองทุ่มโนนหาดวิทยา อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลของการแนะแนวอาชีพ ที่มีต่อความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

นักเรียนมีความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยเพิ่มขึ้น หลังจากได้รับการแนะแนวอาชีพ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยด้วยการแนะแนว อาชีพสำหรับนักเรียนที่อาจจะไม่ได้ศึกษาต่อ และจะเป็นแนวทางให้ครูได้นำวิธีการแนะแนวอาชีพไปใช้ในการพัฒนาความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยจำนวน 11 คน โรงเรียนบ้านหนองทุ่มโนนหาดวิทยา อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสนใจอาชีพช่างเสริมสวย จำนวน 11 คน โรงเรียนบ้านหนองท่มโนนทาดวิทยา อำเภอชุมพลวง จังหวัดนครราชสีมา

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระคือ วิธีการพัฒนาความสนใจอาชีพช่างเสริมสวย โดยใช้การแนะนำอาชีพ

ตัวแปรตามคือ ความสนใจอาชีพช่างเสริมสวย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การแนะนำอาชีพหมายถึง กระบวนการในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการเลือกประกอบอาชีพ ช่างเสริมสวย การเตรียมตัวประกอบอาชีพ โดยคำนึงถึงความสนใจ ความสามารถ ตลอดจนการปรับปรุงพัฒนาตนเอง ในการประกอบอาชีพช่างเสริมสวย โดยมีกระบวนการต่อเนื่องกันดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ตนเอง ได้แก่ นักเรียนมีความเข้าใจตนเอง โดยระบุถึงความสนใจความสามารถ เพื่อแสดงถึงความพร้อมในการประกอบอาชีพช่างเสริมสวย

1.2 การวิเคราะห์อาชีพ ได้แก่ การที่นักเรียนได้รู้จักข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอาชีพช่างเสริมสวย ประกอบด้วยลักษณะงาน คุณสมบัติผู้ประกอบอาชีพ รายได้ และความก้าวหน้า

1.3 การแสวงหาประสบการณ์ทางอาชีพ ทั้งทางตรงและทางอ้อมดังนี้

1.3.1 ทางตรง คือ การได้ฝึกทำเล็บ และสระผม

1.3.2 ทางอ้อม คือ การได้เข้าชมการปฏิบัติการทางอาชีพช่างเสริมสวย ได้แก่ การตัดผมและการแต่งหน้า

1.4 การติดตามผล ได้แก่ การสังเกตและการสัมภาษณ์ ความรู้ที่ได้จากทางตรงและทางอ้อม

1.5 การประเมินผลตนเอง เกี่ยวกับอาชีพช่างเสริมสวยโดยนักเรียนพิจารณาตนเองเกี่ยวกับอาชีพว่านักเรียนเข้าใจและสามารถทำเล็บ และสระผมได้

ในการแนะนำอาชีพแต่ละครั้งผู้วิจัยใช้วิธีการต่าง ๆ กัน ได้แก่ การสำรวจความสนใจ การให้ข้อสนเทศทางอาชีพ การใช้กรณีตัวอย่าง การเชิญวิทยากร การสัมภาษณ์ การอภิปราย และการทัศนศึกษา พร้อมใช้สื่อต่าง ๆ ได้แก่ รูปภาพและจุลสาร กระบวนการแนะนำอาชีพแต่ละครั้งผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ชี้แนะ ผู้วิจัยกับนักเรียนสนทนาร่วมกันเพื่อนำเข้าสู่จุดประสงค์
2. ชี้ดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนของกิจกรรมโดยแต่ละครั้งใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่แตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสม

3. ชี้สรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

2. อาชีพช่างเสริมสวย หมายถึง อาชีพที่ทำงานด้านบริการความสวยงาม คือ การตัดผม แต่งหน้า สระผม และทำเล็บ ให้แก่ลูกค้า โดยได้รับเงินค่าจ้างเป็นสิ่งตอบแทน

3. ความสนใจอาชีพช่างเสริมสวย หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่ออาชีพช่างเสริมสวย ในการเลือกประกอบเป็นอาชีพในอนาคต ความสนใจวัดได้จากองค์ประกอบต่อไปนี้

- 3.1 การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพช่างเสริมสวย ได้แก่ การที่นักเรียนรู้จักอาชีพช่างเสริมสวย และสามารถบอกถึงรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะงานอาชีพช่างเสริมสวยได้

- 3.2 การเกี่ยวข้องกัอาชีพช่างเสริมสวย ได้แก่ การที่นักเรียนพยายามที่จะเข้าไปมีความสัมพันธ์โดยการฝึกประสบการณ์ทางอาชีพช่างเสริมสวยในลักษณะต่าง ๆ

- 3.3 การมองเห็นคุณค่าของอาชีพช่างเสริมสวย ได้แก่ การที่นักเรียนพูดหรือกระทำไปในลักษณะที่มีความชอบ และเห็นความสำคัญของอาชีพช่างเสริมสวย

ความสนใจนี้วัดได้โดยใช้แบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยที่ผู้วิจัย

สร้างขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ
 - 1.1 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ
 - 1.2 จุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพ
 - 1.3 หลักสำคัญในการจัดการแนะแนวอาชีพ
 - 1.4 งานแนะแนวอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา
 - 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจอาชีพ
 - 2.1 ความหมายของความสนใจอาชีพอิสระ
 - 2.2 โครงสร้างของความสนใจ
 - 2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจอาชีพช่วงเสริมสวย
 - 2.4 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ

1.1 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ

การแนะแนวอาชีพเป็นส่วนหนึ่งของการแนะแนว ซึ่งมีความสำคัญสำหรับนักเรียนทุกคน เพราะต่อไปนักเรียนจะต้องออกไปประกอบอาชีพ ได้มีผู้ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพดังต่อไปนี้

ไอแซคสัน (พล แสงสว่าง. 2529 : 11 ; อ้างอิงมาจาก Isaacson. 1970) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพคือกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลพัฒนาความเข้าใจตนเองอย่างทอ้งแท้ เข้าใจโลกของงานและพิจารณาประการที่หนึ่งและประการที่สองให้เหมาะสมเจาะสอดคล้องกัน เพื่อการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ

ไมเกอร์ (Miger. 1941 : 4) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นการให้ความช่วยเหลือบุคคลแต่ละคนให้การให้ข่าวสารข้อมูล ประสบการณ์และคำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกอาชีพสำหรับตนเองได้

ซูเปอร์ (Super. 1973 : 7) ได้กล่าวว่าการแนะแนวอาชีพคือกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักช่วยเหลือตนเอง และได้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเพื่อจะได้ตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมและประสบความสำเร็จในการเลือกอาชีพนั้นสามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเอง และประเทศชาติได้

สำหรับนักการศึกษาของไทยได้ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพไว้ดังต่อไปนี้

คมเพชร จิตรศุภกุล (2521 : 15) ได้ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพไว้ว่าเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้มีอาชีพที่เหมาะสมและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพตามความต้องการ

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2530 : 10) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพนั้นประกอบด้วย การเข้าใจตนเอง ข้อมูลเกี่ยวกับงานและการเตรียมตัวเข้าสู่โลกของอาชีพ

วัชรีย์ ทวีพรมย์ (2523 : 3) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการในการช่วยเหลือบุคคลในการเลือกอาชีพ การเตรียมตัวประกอบอาชีพ การเข้าทำงาน ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาตนเอง เพื่อให้ประสบความสำเร็จก้าวหน้าในอาชีพนั้น

นอกจากนี้ สวัสดิ์ สุวรรณอักษร (2527 : 51) ได้กล่าวว่าการแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการหนึ่งในการ

1. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเองอย่างลึกซึ้งในทุกด้าน
2. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักและเข้าใจโลกของอาชีพต่าง ๆ และองค์ประกอบของงาน
3. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักเลือกและตัดสินใจ เลือกงานอาชีพอย่างฉลาดถูกต้อง

เหมาะสมกับอัธมภาพ

4. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักตัดสินใจเลือกอย่างฉลาดในการเข้ารับการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ

5. ช่วยให้ผู้บุคคลได้มีโอกาสพัฒนาบุคลิกลักษณะของตนให้เหมาะสมกับอาชีพ

จากการศึกษาความหมายของการแนะแนวอาชีพดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการหรือวิธีการที่ช่วยให้บุคคลรู้จักตนเอง รู้จักโลกของอาชีพ จนสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง ได้ มีการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ เข้าสู่อาชีพตลอดจนปรับปรุง และพัฒนาตนเองเพื่อให้ประสบความสำเร็จก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

1.2 จุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพ

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521 : 28 - 30) ได้อธิบายถึงจุดมุ่งหมายทั่วไปของการแนะแนวอาชีพดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาข้อมูล เกี่ยวกับเรื่องของโลกอาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานในการวางโครงการประกอบอาชีพ
2. ช่วยให้นักเรียนสามารถค้นหาความสามารถต่าง ๆ ในตัวของนักเรียน และเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านความสนใจ ความถนัด บุคลิกภาพและอื่น ๆ
3. ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น ในการพิจารณาถึงอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับตัวเขามากยิ่งขึ้น
4. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ จากการเข้าร่วมกิจกรรมการทำงานซึ่งช่วยให้เกิดการสำรวจตนเอง ในการวางโครงการพิจารณาประกอบอาชีพ
5. ช่วยพัฒนาเจตคติที่มีต่ออาชีพสุจริตทั้งหลาย

พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง (2535 : 18) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพได้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้มองเห็นความสำคัญของงานอาชีพ
2. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นและใน โลกกว้าง
3. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ตระหนักถึงอิทธิพลต่าง ๆ เช่นความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ ระดับสติปัญญา สภาพร่างกาย ที่มีผลต่อการเลือกอาชีพ

1.3 หลักสำคัญในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ

ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพในสถาบันการศึกษาทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับ ประถมศึกษามัธยมศึกษาหรืออุดมศึกษา ผู้ดำเนินการจัด จำเป็นต้องมีหลักการสำคัญที่ควรยึดถือ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพให้มีประสิทธิภาพซึ่งมีดังนี้ คือ
 อุษณา เจริญไวย (2531 : 149)

1. จะต้องจัดให้เป็นกระบวนการต่อเนื่องกันไปตั้งแต่เด็กก่อนเข้าเรียนระหว่าง และภายหลังเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว
2. จะต้องจัดเพื่อเด็กทุกคน ไม่ใช่เฉพาะเด็กที่มีปัญหาเรื่องอาชีพเท่านั้น
3. จะต้องถือว่าเด็กเป็นศูนย์กลางสำคัญ ในการให้บริการแนะแนวอาชีพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล
4. จะต้องถือว่าเด็กทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพที่จะเลือกและตัดสินใจเลือก แนวทางชีวิตในด้านการงานอาชีพของตน โดยไม่มีการบังคับ และถือว่าเด็กจะต้องรับผิดชอบในการกระทำของตน
5. จะต้องจัดบริการแนะแนวอาชีพให้ครบทั้ง 5 บริการ ให้เป็นกระบวนการ ต่อเนื่อง
6. จะต้องมีบุคลากรที่ศรัทธาต่องานแนะแนวอาชีพเป็นผู้รับผิดชอบในการกำหนด นโยบาย วางโครงการ และวางแผนปฏิบัติงานแนะแนว
7. จะต้องได้รับความร่วมมือและมีการติดต่อกับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทำของรัฐและเอกชนในชุมชน หรือภายนอกสถาบันการศึกษา เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุน งานแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ
8. ในการแนะแนวจะต้องคำนึงถึงวัยและความพร้อมของเด็กเป็นสำคัญ
9. ผู้จัดบริการแนะแนวอาชีพจะต้องเป็นผู้มีความรู้กว้างขวางในโลกของ งานอาชีพ
10. จะต้องมีความรู้และอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น แบบทดสอบต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ เด็กรู้จักตนเอง จะต้องมีความประพฤติ ระเบียบเหมาะสมสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อความสะดวก

ในการให้บริการได้ถูกต้อง

11. จะต้องจัดระบบการให้ข้อมูลด้านอาชีพอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพเพื่อช่วยตัดสินใจ

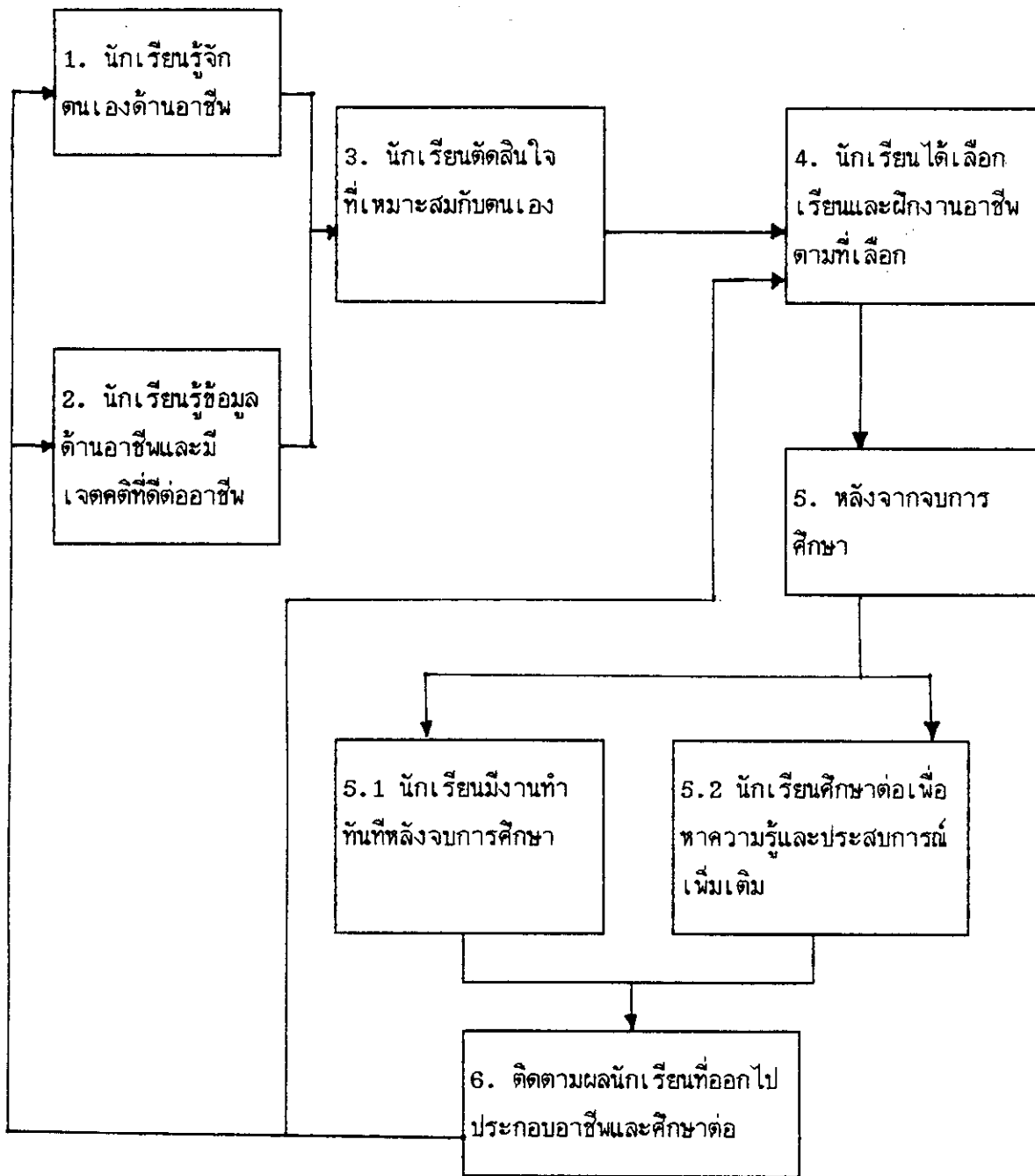
12. จะต้องพยายามให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา ผู้ปกครอง และทรัพยากรต่าง ๆ ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด

นอกจากนี้ อาภา ถนัดช่าง (2534 : 22) ได้กล่าวถึงหลักในการแนะแนวอาชีพไว้ว่า การแนะแนวอาชีพจะต้องให้คนได้พัฒนาได้อย่างถูกต้อง ถูกทาง และใช้ศักยภาพ ของคนที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด คือ จะต้องคำนึงถึงศักยภาพของคนมีความแตกต่างกัน การที่จะทำได้ ต้องใช้กระบวนการแนะแนวโดยใช้เครื่องมือเข้ามาช่วยวิเคราะห์ ให้เรารู้จักตนเอง แล้วต่อไปก็ให้เขาได้รู้ข่าวสารข้อมูล ในเรื่องการรับข้อมูล และการใช้ข้อมูล ให้เกิดประโยชน์ จะได้เห็นแนวทางในการเข้าสู่ตลาดแรงงานและการศึกษาต่อ และจบออกมาจะรู้ว่าประกอบอาชีพอะไร

ในระดับประถมศึกษา การแนะแนวอาชีพควรเน้นในเรื่องการสร้างทัศนคติ ค่านิยม ที่ถูกต้อง ความสนใจในอาชีพโดยทั่ว ๆ ไป รวมทั้งการฝึกปรับพื้นฐานในการทำงาน เช่น ความซื่อสัตย์ อดทน รักการทำงาน และรับผิดชอบ

และจากการประชุมการพัฒนาโครงการแนะแนวอาชีพ โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 5 - 7 พฤศจิกายน 2526 ที่ประชุมได้มีมติให้ สถานศึกษา และสังคมแห่งชาติ ให้ปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพอย่างเป็นระบบครบทุกขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเอง
2. ให้นักเรียน ได้ข้อมูลที่ถูกต้องทันสมัยด้านอาชีพ
3. ให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้นักเรียนตัดสินใจอย่างเหมาะสม
4. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนและฝึกงานในสาขาวิชาที่ตนถนัด
5. จัดหาคนให้นักเรียนทำหลังจากจบการศึกษา หรือจัดให้ศึกษาต่อเพื่อหาความรู้ และประสบการณ์เพิ่มเติม
6. ติดตามผลนักเรียนที่จบการศึกษาไปแล้ว

ภาพประกอบ 1 แผนผังแสดงระบบปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพในสถาบันศึกษา (อนุพงศ์ สุขเกษม.

2527 : 53 - 54)

1.4 การแนะแนวอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา

เด็กวัยประถมศึกษา เป็นช่วยวัยของการก่อตัวในเรื่องพัฒนาการอาชีพเช่น การพัฒนาความสามารถ พัฒนาทักษะการทำงาน พัฒนาบุคลิกภาพ และลักษณะนิสัยที่เอื้ออำนวยให้ประสบความสำเร็จในการทำงานเช่น ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบ ความตรงต่อเวลา รักการทำงาน มุ่งมั่นในการทำงาน ซักซ้อมสัต์ย่อดทนและอดกลั้น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีการฟังตนเอง พัฒนาการรู้จักตนเองพัฒนาความรู้และความสนใจในอาชีพ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2533 : 360) ดังนั้นการแนะแนวในระดับประถมศึกษาจึงมีความจำเป็น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2524 : 8) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย แนวทาง วิธีการในการวางแผนอาชีพสำหรับเด็กไทยว่าควรสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานอาชีพ และปลูกฝังให้เด็กเกิดเจตคติที่ดี และยกย่องผู้ประกอบการอาชีพสุจริต ทุกประเภท ปลูกฝังลักษณะนิสัยรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย เห็นคุณค่า ของการทำงานด้วยมือ และช่วยเหลือเด็กที่จบชั้นประถมศึกษาแล้วไม่เรียนต่อ ในทำนองเดียวกัน ทิพย์วรรณ กิตติพร (2531 : 66) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพในระดับประถมศึกษาจะเน้นในเรื่องของการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพ และสิ่งแวดล้อมทางอาชีพ นักเรียนในระดับนี้ เป็นช่วงที่กำลังพัฒนา เจตคติการมองโลก และความรู้สึคนึกคิดที่มีต่อตนเอง สิ่งแวดล้อมจึงมีอิทธิพลต่อเด็กในวัยนี้

จากเหตุผลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การแนะแนวอาชีพในระดับประถมศึกษา เป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องจัดให้กับนักเรียน และจะต้องเป็นการแนะแนวที่ช่วยให้ เด็กได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มสามารถ โดยการแนะแนวอาชีพจะช่วยในการวางแผนเป้าหมายในชีวิตช่วยวิเคราะห์ตนเองและศักยภาพของเขาเป็นอย่างไรมีความชอบ ความถนัด และความสนใจ เพื่อจะได้ตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ

งานวิจัยในต่างประเทศ

ยัง ทอดด์ เบอร์ตัน (Younge, Todd and Burton. 1981 : 369 - 373) ได้ศึกษาผลของวิธีการสอนอาชีพในชั้นเรียน กับการสอนจากประสบการณ์จริงต่ออู่ฒิภาวะทางอาชีพ

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมปลายในรัฐเวอร์จิเนียตอนใต้ จำนวน 46 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเท่ากัน กลุ่มทดลองจะออกไปเยี่ยมสถานประกอบการด้านอาชีพและบุคคลที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 2 ชั่วโมง และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ผลปรากฏว่า คะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนในกลุ่มทดลองเพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม สรุปได้ว่า การสอนแบบให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจะช่วยให้วุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนเพิ่มได้มากกว่าวิธีสอนในชั้นเรียน

เอ็ดวิน (Edwin. 1988 : 24263 - 24274) ได้ศึกษากับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาจำนวน 1,121 คน ผู้ให้คำปรึกษาของวิทยาลัยและหน่วยงานที่ให้คำปรึกษาพบว่า การให้ข้อเสนอแนะทางด้านอาชีพ ข้อเสนอแนะทางอาชีพที่ต้องการคือ ความถนัด ความสนใจ และความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั้ง 3 ด้าน ตลอดจนคุณค่าต่องาน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจ

จากงานวิจัยต่างประเทศเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการจัดบริการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมากประการหนึ่ง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาต่อการวางแผนการประกอบอาชีพในอนาคต

งานวิจัยในประเทศ

อารีรัตน์ วัฒนเพ็ญ (2529 : 42) ได้ทดลองให้ข้อมูลด้านอาชีพต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่ออาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 60 คน โดยแบ่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 30 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนปกติ ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่ได้รับข้อมูลด้านอาชีพ โดยจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพมีทัศนคติต่ออาชีพอิสระแตกต่างจากนักเรียนในกลุ่มควบคุมซึ่งได้ข้อมูลทางอาชีพโดยการบรรยายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมปอง สุขศฤงคารกิติ (2530 : 65) ได้ทดลองใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสำนึกด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 30 คน ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่

ได้รับการสอนโดยชุดแนะแนวอาชีพ มีความสำคัญด้านอาชีพสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แพทย เจริญคุณวิวัฒน์ (2535 : 78) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดแนะแนวอาชีพ ที่มีต่อความสนใจอาชีพนาฏศิลป์-ดนตรีไทย ของนักเรียนนาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง จำนวน 30 คน พบว่า คะแนนความสนใจในวิชาชีพนาฏศิลป์-ดนตรีไทย ของกลุ่มทดลองในกลุ่มสูง ปานกลางและต่ำที่ได้รับการสอนด้วยชุดแนะแนวอาชีพสูงกว่าคะแนนความสนใจวิชาชีพนาฏศิลป์-ดนตรีไทย ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยในประเทศเกี่ยวกับชุดแนะแนวอาชีพต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าชุดแนะแนวอาชีพเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพอย่างหนึ่งในการแนะแนว ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ข้อมูลด้านอาชีพ ช่วยเพิ่มความสนใจในอาชีพ และการตัดสินใจเรื่องอาชีพได้ดีกว่า การสอนแบบปกติ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจอาชีพ

2.1 ความหมายของความสนใจอาชีพอิสระ

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521 : 105) กล่าวว่าความสนใจอาชีพเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่ออาชีพใดอาชีพหนึ่ง ซึ่งจะกระตุ้นให้บุคคลเลือกหรือกระทำในอาชีพที่ชอบ และในที่สุดเขาจะบรรลุจุดมุ่งหมายของการประกอบอาชีพตามที่ตั้งใจไว้

จำเนียร ช่วงโชติ (2524 : 55) กล่าวว่าความสนใจอาชีพ แสดงถึงความชอบและไม่ชอบต่ออาชีพใดอาชีพหนึ่ง ของแต่ละบุคคลหรือเป็นความรู้สึกของความตั้งใจ ความอยากหรืออยากเห็นเกี่ยวกับอาชีพบางอาชีพ

วัชรวิ ทรัพย์มี (2531 : 56) ได้ให้ความหมายของความสนใจอาชีพว่าความสนใจ คือ ความรู้สึกอยากหรืออยากเห็น อยากกระทำสิ่งที่ตนพอใจ และความสนใจเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ

สรุปได้ว่า ความสนใจในอาชีพหมายถึง แรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมความชอบ ความสนใจต่ออาชีพหนึ่ง และบุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะเลือกประกอบอาชีพนั้น ๆ

โร (Hoppook. 1977 : 76 ; citing Roe. n.d.) กล่าวว่าความสนใจ
 เป็นความชอบหรือความใส่ใจสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะเป็นแรงจูงใจให้เกิดความพยายามในสิ่งนั้น
 ธอร์นไดค์ และฮาเกน (Thorndike and Hagen. 1977 : 395) อธิบายว่า
 ความสนใจหมายถึง แนวโน้มในการพยายามค้นหาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะ
 สรุปได้ว่าความสนใจในอาชีพหมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่จะทำให้บุคคลได้แสดง
 พฤติกรรมความชอบความสนใจต่ออาชีพหนึ่ง แม้บุคคลนั้นมีแนวโน้มจะเลือกประกอบอาชีพนั้น ๆ

2.2 โครงสร้างของความสนใจ

ความสนใจมีโครงสร้างคล้ายคลึงกับทัศนคติและค่านิยม ซึ่งบลูมและคนอื่น ๆ
 (เชดคัทตี้ ไทวาลินธ์. 2520 : 39 ; อ้างอิงมาจาก Bloom and others. 1971 :
 459 - 461) ได้อธิบายโครงสร้างและรูปแบบพัฒนาการด้านความรู้สึกต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. การรับรู้สิ่งเร้า 1.1 การรู้สึกกับสิ่งเร้า นั้น ๆ 1.2 ความรู้สึกที่จะยอมรับสิ่งเร้า นั้น 1.3 ความคุมหรือคัดเลือกความสนใจที่มีต่อสิ่งเร้า นั้น	}	ระดับของความสนใจ
2. การตอบสนอง 2.1 การยอมรับสิ่งเร้า นั้น ๆ 2.2 ความรู้สึกจะตอบสนอง 2.3 ความพอใจที่จะได้รับอาการตอบสนองนั้น ๆ	}	ระดับทัศนคติ
3. การสร้างคุณค่า 3.1 การสำนึกในคุณค่า 3.2 การชมชอบในคุณค่านั้น ๆ 3.3 ความผูกพันในคุณค่านั้น ๆ	}	ระดับค่านิยม
4. การจัดระบบคุณค่า 4.1 สร้างมโนภาพเกี่ยวกับคุณค่านั้น 4.2 จัดลำดับคุณค่าเหล่านั้นให้เป็นระบบ	}	ระดับบูรณาการ
บุคลิกภาพ
5. การสร้างลักษณะนิสัย 5.1 สรุปรวมระบบของคุณค่า 5.2 สร้างลักษณะนิสัย	}	

จากโครงสร้างดังกล่าวจะเห็นว่าความสนใจ เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ข้อมูลด้านอาชีพ ความรู้สึกที่จะยอมรับเกี่ยวกับอาชีพ ความสามารถในการเลือกอาชีพ ความพอใจที่ได้เลือกอาชีพ และการมองเห็นคุณค่าของอาชีพ และจะพัฒนาไปสู่ทัศนคติพัฒนาต่อไปก็เป็นค่านิยม และบุคลิกภาพเป็นบุคลิกภาพในที่สุด กล่าวโดยสรุป ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพเป็นกระบวนการที่มีความสอดคล้องที่สัมพันธ์กัน โดยมีจุดเริ่มต้นที่ความสนใจ

สาเหตุที่ทำให้เกิดความสนใจ

สฎีย์ ชีรดากร (2523 : 223) ได้สรุปสาเหตุที่ทำให้เกิดความสนใจไว้ดังนี้

1. เกิดจากความต้องการ
2. เกิดจากการเห็นคุณค่าในสิ่งเหล่านั้น
3. เกิดจากแรงจูงใจของสิ่งเร้า
4. เป็นสิ่งที่มีความหมาย
5. เป็นสิ่งแปลกใหม่มีความสัมพันธ์กับชีวิตจริงของบุคคล
6. เป็นสิ่งที่บุคคลนั้นถนัด หรือมีประสบการณ์มาบ้างแล้ว

จากสาเหตุของความสนใจดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นหน้าที่ของ โรงเรียนที่จะช่วยเหลือนักเรียนให้ได้รับพัฒนาด้านความสนใจอาชีพ โดยการกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถในการเลือกอาชีพด้วยความพึงพอใจ โดยวิธีการช่วยนักเรียน เกิดพัฒนาในเรื่องความสามารถ ความสนใจ ซึ่งเกี่ยวข้องกับอาชีพช่วยนักเรียนได้เข้าใจตนเองในทุกด้าน ซึ่งจะมีผลทำให้นักเรียนสามารถเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตนเองและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพนั้น ๆ

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจอาชีพ

งานวิจัย ในต่างประเทศ

สตรอง (Strong. 1954 : 335-364) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสนใจในอาชีพของคนที่ทำงานผ่านมาแล้ว 20 ปี จำนวน 345 คน พบว่ามีร้อยละ 86 มีความสอดคล้องกันระหว่างอาชีพที่ได้ทำอยู่ และสตรองยังชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เปลี่ยนอาชีพได้คะแนนความสนใจ

อาชีพต่ำกว่าบุคคลที่ไม่เปลี่ยนอาชีพเดิม

เวียนรอก (Weinroth. 1974 : 1453A) ได้ศึกษาความสนใจในอาชีพของเด็กนักเรียนหญิงเกรด 8 ถึง 12 อายุระหว่าง 13 ถึง 48 ปี ในเขตเมือง Tioga และ Potter รัฐเพนซิลเวเนีย โดยใช้แบบสำรวจ Hachman-Gaither Interest Inventory ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 16 ปี จะมีความสนใจอาชีพแคลงและเฉพาะเจาะจงมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อายุต่ำกว่า 16 ปี

งานวิจัยในประเทศ

จันทวิส พันธุ์สุข (2533 : 40) ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึงแดง จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 20 คน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง มีความสนใจในอาชีพอิสระสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้การใช้ชุดแนะแนวอาชีพเพื่อเพิ่มความสนใจในอาชีพ ปกรณ์ วงศ์สวัสดิ์ (2533 : 40 - 41) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพมีความสนใจอาชีพอิสระในห้องเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวกับการเพิ่มความสนใจในอาชีพข้างต้นนี้ แสดงว่าการเพิ่มความสนใจด้านอาชีพนั้น สามารถกระทำได้โดยการแนะแนวอาชีพที่มีอุปกรณ์ที่ใช้เป็นสื่อการสอน เช่น สไลด์ - เทป แผ่นภาพ สถานการณ์จำลองและชุดการแนะแนวอาชีพ

2.3 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ

ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของ กิ้นซ์เบิร์ก (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 97 - 98 ; อ้างอิงมาจาก Ginzberg. 1966) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางอาชีพโดยแบ่ง เป็น 3 ระยะคือ

ระยะที่ 1 ระยะความเพ้อฝัน (The Fantasy Period) เป็นระยะที่เด็กอายุ ประมาณ 6 - 11 ปี ในระยะนี้เด็กจะคิดถึงอาชีพในรูปของความปรารถนา (Wish) โดยคิดฝันว่า โตขึ้นจะประกอบอาชีพอะไร โดยไม่คำนึงถึงความสามารถของตนเอง เช่น จะเป็นแพทย์ ทหาร ตำรวจ พยาบาล และนักบิน เป็นต้น ระยะนี้จะได้รับอิทธิพลจากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และหนังสือต่าง ๆ เป็นต้น

ระยะที่ 2 ระยะพิจารณาโดยไม่ตัดสินใจแน่นอน (The Tentative Period) อยู่ในช่วง 11 - 17 ปี ในระยะนี้เด็กจะพิจารณาเลือกอาชีพลักษณะของตนเอง เช่นจะนำ ความสามารถความสนใจ ค่านิยมของตนเองมาช่วยพิจารณาเลือกอาชีพ ในบางครั้งเด็กจะพิจารณา จากลักษณะอาชีพตามที่พบเห็น ตามที่เข้าใจ แต่ยังไม่ได้พิจารณาองค์ประกอบ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ทัวถึง ดังนั้นการเลือกอาชีพในระยะนี้ ยังเป็นการไม่แน่นอน สำหรับระยะนี้จะจำแนกเป็น 2 ระยะย่อย ๆ ได้ 4 ระยะคือ

1. ระยะความสนใจ (Interest) อยู่ในช่วงอายุ 11 - 12 ปี ระยะนี้ ความสนใจเป็นพื้นฐานสำคัญในการเลือกอาชีพ โดยเด็กจะไม่คำนึงถึงความสามารถที่แท้จริง เพียงแต่ตระหนักบ้างว่า ความสามารถเป็นสิ่งจำเป็นในการเลือกอาชีพด้วยเหมือนกัน

2. ระยะความสามารถ (Capability) อยู่ในช่วงอายุ 13 - 14 ปี เป็นช่วง ที่คำนึงถึงความสามารถ โดยพิจารณาว่า นอกจากความสนใจมีความสำคัญแล้ว ความสามารถก็ เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องนำมาพิจารณาในการวางแผน แต่ความรู้เกี่ยวกับเรื่องความสามารถ ยังไม่สมบูรณ์การตัดสินใจเลือกอาชีพในระยะนี้ จึงยังไม่มีมติตัดสินใจแน่นอน

3. ระยะค่านิยม (Values) อยู่ในช่วงอายุ 15 - 16 ปี ระยะนี้ค่านิยม เริ่มเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ ในระยะนี้เด็กจะให้ความสำคัญของค่านิยมเหนือ ความสนใจความสามารถ

4. ระยะเวลาเปลี่ยนหัวต่อของการเลือกอาชีพ (Transition) อยู่ในช่วงอายุ 17 ปี ครอบครัวยุคนี้บุคคลได้นำ ความสนใจ ความสามารถ และค่านิยมมาพิจารณาในการเลือกอาชีพ แต่องค์ประกอบคือปัจจัยทางสภาพตามเป็นจริง ยังนำมาพิจารณาพิจารณาไม่มากนัก ในระยะนี้มีการวางแผนเลือกอาชีพ แต่ยังไม่ได้มีการตัดสินใจแน่นอน ครอบครัวยังอยู่ในขั้นทดลองเลือก แม้บุคคลนั้นจะตระหนักว่า การตัดสินใจของเขาในขณะนั้นจะมีผลต่ออนาคตของเขา

ระยะที่ 3 ระยะเวลาความเป็นจริง (The Realistic Period) อยู่ในช่วงอายุ 17 ปี จนถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ครอบครัวยุคนี้เป็นระยะที่บุคคลพิจารณาเลือกอาชีพ ตามสภาพเป็นจริง โดยพิจารณาองค์ประกอบทางด้านอาชีพ และองค์ประกอบส่วนบุคคลประกอบกัน เพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกอาชีพ และพิจารณาตามสภาพความเป็นจริง ระยะเวลาความเป็นจริงนี้ จำแนกเป็น 3 ระยะย่อย ๆ คือ

1. ระยะเวลาสำรวจอาชีพ (Exploration) เป็นระยะเวลาสำรวจอาชีพและโอกาสในการเลือกอาชีพนั้น ๆ ว่าอาชีพใดจะเหมาะสมกับตนเอง โดยพยายามตัดสินใจเลือกให้ตรงกับความเป็นจริง

2. ระยะเวลาการรวมตัวของความคิดที่จะเลือกอาชีพ (Crystallization) เป็นระยะเวลาที่บุคคลเริ่มสนใจอย่างจริงจัง โดยมีการรวมช่อมระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเลือกอาชีพนั้น ๆ ครอบครัวยุคนี้เป็นระยะที่บุคคลพร้อมจะประกอบอาชีพ ภายหลังจากที่ได้ฝึกความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกอาชีพไว้พอสมควร

3. ระยะเวลาตัดสินใจเลือกอาชีพที่เฉพาะเจาะจง (Specification) ครอบครัวยุคนี้จะตัดสินใจเลือกอาชีพที่เฉพาะเจาะจง โดยพยายามกำหนดอาชีพต่าง ๆ ที่จะเลือกให้แคบเข้า เพื่อให้ได้อาชีพที่เฉพาะเจาะจง และเตรียมการที่จะลงมือดำเนินการตามที่ได้ตัดสินใจ เลือกโดยการหาความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ เพื่อเป็นการสนับสนุนการตัดสินใจ

จากทฤษฎีพัฒนาทางอาชีพของกินซ์เบอร์ก จะเห็นว่าขั้น พัฒนาการทางอาชีพของบุคคลที่มีอายุระหว่าง 11 - 17 ปี อยู่ในระยะพิจารณาเลือกโดยไม่ตัดสินใจแน่นอน ในระยะของขั้นระยะที่ 1 ระยะเวลาความสนใจ เด็กจะพิจารณาเลือกอาชีพโดยนำเอาความสามารถ ความสนใจ มาร่วมพิจารณาในการเลือกอาชีพ เพื่อเป็นการวางรากฐานของการเตรียมตัวประกอบอาชีพกระตุ้น

ให้เด็กตระหนักถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพ ซึ่งจะส่งผลถึงการตัดสินใจในการเลือกอาชีพ
ของนักเรียนต่อไป

ลักษณะงานของช่างเสริมสวย (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2526 :

5) ได้กำหนดถึงลักษณะงานช่างเสริมสวยไว้คือ ปฏิบัติงานในด้านการเสริมแต่งความงาม เช่น
ตรวจดูแลผิวลูกค้าให้คำแนะนำการเสริมสวยที่เหมาะสม จัดรื้อรอยย่น นวดหน้า คอ แขน ขา
หรือส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย เสริมแต่งผิวที่มีรอยแผลเป็นหรือรอยตำหนิ ใช้เครื่องสำอางแต่งหน้า
ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการแต่งหน้า

ช่างตัดผมเมื่อพิจารณาถึงลักษณะงานแล้วจะเป็นงานประเภทให้บริการ ดังนั้น

ช่างเสริมสวยจะต้องมีความรู้หลาย ๆ ด้าน เพื่อให้การประกอบอาชีพประสบความสำเร็จ และ
ก้าวหน้า และช่วยให้เป็นที่ยอมรับแก่ผู้รับบริการ พัชรา ศุภชาลาทิพย์ (2537 : 23) ได้กล่าวถึง
คุณสมบัติของช่างเสริมสวยไว้ดังนี้คือ

1. เป็นผู้มีความมานะอดทน
2. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ
3. เป็นผู้มีความคล่องแคล่วว่องไว เป็นเสน่ห์แก่ผู้พบเห็นและรู้จัก
4. เป็นผู้รักษาความสะอาดของร่างกายและเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน
5. เป็นผู้ชอบคิด ทนศึกษาหาความรู้ใส่ตน
6. เป็นคนฉลาดหลักแหลม มีปฏิภาณไหวพริบดี รู้จักกาลเทศะ
7. เป็นคนรู้จักการประมาณตน
8. เป็นคนดีมีศีลธรรม มีจรรยาบรรณ

ซึ่งคุณสมบัติของช่างเสริมสวยนั้น เป็นสิ่งที่สามารถเรียนรู้ และสร้างเสริมได้โดยอาศัยการฝึกฝน
ฝึกหัด และการสังเกต การจดจำ ประกอบกับความชำนาญและความรู้รอบตัวดี ซึ่ง พัชรา
ศุภชาลาทิพย์ (2527 : 24) ได้กล่าวว่า การสร้างเสริมบุคลิกลักษณะของช่างเสริมสวยเป็น
สิ่งจำเป็นเพราะการเป็นคนที่มีบุคลิกลักษณะดีนั้นจะเป็นเสน่ห์แก่ผู้พบเห็นและผู้ที่ได้รับรู้จัก ทำให้คน
มีความเลื่อมใส ผู้ที่มีคุณลักษณะดีนั้น หมายถึงการรู้จักวางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ เช่น

1. การแสดงตนและการพูดจา ประกอบด้วย การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย เรียกว่า ทำตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะ
2. การแสดงตนควรทำให้เหมาะสมกับกาลเทศะ พร้อมทั้งรักษาสุขภาพให้สมบูรณ์อยู่เสมอ เป็นบุคคลที่เข้มแข็งแต่ไม่ใช่แข็งกระด้าง ประกอบด้วย การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย สวยงาม เป็นผู้มีการตรวจตราตนเองอยู่เสมอ
3. การแสดงออกทางจิตใจ ควรเป็นผู้มีจิตใจสะอาดเป็นผู้มีความเมตตา กรุณา รู้จักรักษาเกียรติยศ รู้จักรับอารมณ์ได้
4. กิริยามารยาทอ่อนโยน เรื่องมารยาทเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นคุณสมบัติประจำตัวของบุคคล คนเราแสดงนิสัยความเป็นผู้ดี ว่ามีการศึกษาเพียงใดนั้น ก็สังเกตจากกิริยามารยาท
ตัวเอง
5. มีความสุภาพเรียบร้อย มีการสำรวม มีสัมมาคารวะทั้งกาย วาจา ใจ ในการแสดงออก
6. ไหวพริบดี ซึ่งจะสามารถช่วยในการพูด การวางตัวได้เหมาะสมช่วยแก้ไข การงานต่าง ๆ ที่ติดขัดให้สำเร็จไปได้ คนมีไหวพริบดีนั้น ก็ด้วยอาศัยการพบเห็นมาาก และนำสิ่งที่พบเห็นมาแก้ไขดัดแปลงนำไปใช้

บุคลิกลักษณะดี เรียกว่า เป็นคนมีเสน่ห์ อันเป็นลักษณะที่มีคุณสมบัติดังนี้

1. นิสัย ใจคอดี มีความซื่อสัตย์
2. มีอารมณ์ขันเยือกเย็น

ทั้งสองอย่างจะช่วยให้บุคลิกลักษณะดี เป็นที่นับถือแก่ผู้พบเห็น จัดว่าเป็นคนที่มีเสน่ห์ จะพูดจาหรือทำอะไรก็ได้ผล มีคนเชื่อถือ บุคลิกลักษณะจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะผู้ที่มืออาชีพด้านการให้บริการแล้ว คุณลักษณะที่ดีนั้นหากมีอยู่ในตัวบุคคลแล้ว ก็จะช่วยให้บุคคลนั้นประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ตลอดจนชีวิตส่วนตัว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนหญิงที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสนใจอาชีพช่างเสริมสวย จำนวน 11 คน โรงเรียนบ้านหนองทุ่ม โนนทาดวิทยา อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนหญิงที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองทุ่ม โนนทาดวิทยา อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีความสนใจอาชีพช่างเสริมสวย 11 คน โดยมีขั้นตอนคัดเลือกประชากรเข้ากลุ่มทดลองดังนี้

1. ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 25 คน บอกอาชีพที่สนใจ
2. คัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่ระบุว่าสนใจอาชีพช่างเสริมสวย ซึ่งเป็นอาชีพที่นักเรียนให้ความสนใจอันดับ 1 ได้ 11 คน แล้วขอความร่วมมือเพื่อเข้ารับการทดลองทั้งหมด ปรากฏว่านักเรียนให้ความร่วมมือทุกคน

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. โปรแกรมการแนะนำอาชีพ
2. แบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวย

1. โปรแกรมการแนะนำอาชีพ

ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมแนะนำอาชีพ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1.1 ศึกษาคู่มือการจัดกิจกรรมแนะแนว ชั้นประถมศึกษาของกรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

1.2 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัย เกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ

1.3 สร้างโปรแกรมการแนะแนวอาชีพ ซึ่งประกอบด้วย เรื่อง จุดประสงค์ เนื้อหา วิธีการดำเนินการ และการประเมินผล ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย

1.4 นำโปรแกรมการแนะแนวอาชีพที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้แก่ อาจารย์พรพนพิศ วาณิชย์การ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร เสตนนท์ ตรวจสอบพิจารณา ความสอดคล้อง ระหว่างจุดประสงค์ วิธีการดำเนินการ และการประเมินผล แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำโปรแกรมการแนะแนวอาชีพที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 11 คน โรงเรียนบ้านหนองตาด ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำมาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้ในการวิจัย

โปรแกรมการแนะแนวอาชีพนี้ผู้วิจัยใช้เวลาทดลองทั้งหมด 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันอังคาร และพฤหัสบดี เวลา 15.30 - 16.20 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

2. แบบสอบถามความสนใจอาชีพช่าง เสริมสวย

2.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจอาชีพและทัศนคติต่อการทางอาชีพ

2.2 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามและความสนใจอาชีพช่าง เสริมสวย

2.3 สร้างแบบสอบถามความสนใจ อาชีพช่าง เสริมสวย โดยให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และนิยามศัพท์เฉพาะ ซึ่งแบบสอบถามมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับอาชีพช่าง เสริมสวยมี 18 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการเกี่ยวข้องกับอาชีพช่าง เสริมสวยมี 21 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมองเห็นคุณค่าของอาชีพช่าง เสริมสวยมี 15 ข้อ

2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ของแบบสอบถาม แล้วผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 54 ข้อ ไปทดลองใช้ชั้นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโนนรัง จำนวน 50 คน โรงเรียนบ้านดงบัง จำนวน 27 คน และโรงเรียนบ้านหนองตาด จำนวน 23 คน ทั้งหมดจำนวน 100 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยโดยใช้ $t - test$ เทคนิค 25% กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ระหว่าง 1.77 - 8.2 ได้จำนวน 29 ข้อ

2.6 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วจำนวน 29 ข้อ ในข้อ 2.5 มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยนี้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับอาชีพช่างเสริมสวย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการเกี่ยวข้องกับอาชีพช่างเสริมสวย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมองเห็นคุณค่าของอาชีพช่างเสริมสวย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวย

คำชี้แจง แบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับอาชีพช่างเสริมสวย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการเกี่ยวข้องกับอาชีพช่างเสริมสวย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมองเห็นคุณค่าของอาชีพช่างเสริมสวย

ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับ

ความจริงของนักเรียนมากที่สุด

ตอนที่ 1 แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับอาชีพช่างเสริมสวย

ข้อความ	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง
1. ช่างเสริมสวยต้องมีความอดทน.....
2. ช่างเสริมสวยต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี.....
3. ช่างเสริมสวยต้องให้บริการแก่ลูกค้าทุกคน.....
4. ช่างเสริมสวยมีอิสระในการทำงาน.....
5. อาชีพช่างเสริมสวยต้องใช้ความชำนาญ.....
6. ช่างเสริมสวยไม่มีเวลาพักผ่อน.....
7. ช่างเสริมสวยสามารถเลือกให้บริการ แก่ลูกค้าได้.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการเกี่ยวข้องกับอาชีพช่างเสริมสวย

ข้อความ	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง
1. ข้าพเจ้าชอบดูการสาธิตการแต่งหน้า.....
2. ข้าพเจ้าชอบทวิผมและถักผมให้เพื่อน.....
3. ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับความสวย ความงาม.....
4. ข้าพเจ้าชอบดูการตัดผมและแต่งทรงผม.....
5. ข้าพเจ้าเคยใช้กรรไกรตัดผม.....
6. ข้าพเจ้าไม่ชอบการแต่งตัวหรือ การแต่งหน้า.....
7. ข้าพเจ้าไม่ชอบเสียเวลาไปกับการ เสริมสวย.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมองเห็นคุณค่าของอาชีพช่างเสริมสวย

ข้อความ	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง
1. อาชีพช่างเสริมสวยเป็นอาชีพที่มีเกียรติ
2. ข้าพเจ้ายากเป็นช่างเสริมสวย.....
3. อาชีพช่างเสริมสวยเป็นอาชีพที่มีโอกาสก้าวหน้า.....
4. อาชีพช่างเสริมสวยรายได้ไม่แน่นอน.....
5. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความรู้ในการให้การแนะนำความงามแก่ลูกค้าได้.....
6. อาชีพช่างเสริมสวยเป็นอาชีพที่ไม่มั่นคง.....
7. อาชีพช่างเสริมสวยเป็นอาชีพที่ไม่มีความยอมรับในสังคม.....

เกณฑ์การให้คะแนน กำหนดไว้ดังนี้

ข้อความทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริง ให้ 2 คะแนน

จริงบ้าง ให้ 1 คะแนน

ไม่จริง ให้ 0 คะแนน

ข้อความทางลบให้คะแนนดังนี้

จริง ให้ 0 คะแนน

จริงบ้าง ให้ 1 คะแนน

ไม่จริง ให้ 2 คะแนน

การดำเนินการทดลอง

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้แบบ One - Group Pretest Posttest Design (ชูศรี วงศ์วิเศษ. 2534 : 363)

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ One - Group Pretest - Posttest Design

สอบก่อน	ตัวแปรอิสระ	สอบหลัง
T_1	X	T_2

ความหมายของสัญลักษณ์

T_1 แทน การสอบก่อนทดลอง

T_2 แทน การสอบหลังทดลอง

X แทน การแนะนำอาชีพ

2. วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยกำหนดลำดับขั้นตอนการทดลองดังนี้

2.1 ในระยะก่อนทดลองให้นักเรียนกลุ่มประชากรตอบแบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยแล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pre - test)

2.2 ในขณะทดลองนี้ผู้วิจัยดำเนินการแนะนำอาชีพตามโปรแกรมทั้งหมด 8 ครั้ง โดยทำการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน ครั้งละ 50 นาที เวลา 15.30 - 16.20 น. ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี วันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2539 ถึงวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ.2539 วันเสาร์ที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2539 เวลา 09.00 - 12.00 น. ผู้วิจัยพานักเรียนไปชมการปฏิบัติงานทางอาชีพช่างเสริมสวย คือการสาธิตการทำผมและแต่งหน้าที่ร้านแก้ว อำเภอ

ลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และในวันเสาร์ที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2539 เวลา 09.00 - 12.00 น. ผู้วิจัยนำนักเรียนไปฝึกการทำเส้นและสระผมที่ร้านแก้ว อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนวันหยุดที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2539 ไม่ได้ทดลอง เพราะโรงเรียนหยุดการเรียนการสอนตามมติของคณะรัฐมนตรี การทดลองจึงต้องเลื่อนมาถึงวันอังคารที่ 5 มีนาคม พ.ศ.2539

3. หลังการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยอีกครั้งหนึ่ง แล้วเก็บเอาไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Post - test)

4. นำคะแนนที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 3 มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบความแตกต่างของความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยก่อนและหลังการทดลอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวย โดยใช้สูตร $t - test$ เทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 132)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวย โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 125 - 126)

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

ทดสอบความแตกต่างของคะแนนความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้ $t - test$ แบบ Dependent

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ มาใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

- N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
- \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย
- S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- $\sum D$ แทน ผลรวมของคะแนนความแตกต่างจากการทดสอบก่อนการทดลองและสอบหลังการทดลอง
- $\sum D^2$ แทน ผลรวมของคะแนนความแตกต่างจากการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังทดลอง ปรากฏดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

กลุ่มทดลอง	N	\bar{X}	S.D.
ก่อนทดลอง	11	42.72	5.55
หลังทดลอง	11	46.36	4.10

จากตาราง 2 ปรากฏว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยหลังจากได้รับการแนะแนวอาชีพสูงกว่าก่อนการทดลอง

ตาราง 3 เปรียบเทียบความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้การแนะแนวอาชีพ

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนทดลอง	11	42.72			
			44	280	4.11**
หลังทดลอง	11	46.36			

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 ปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการแนะแนวอาชีพ มีความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยเพิ่มขึ้น ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การแนะแนวอาชีพทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยเพิ่มขึ้น

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลของการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพช่าง เสริมสวยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

นักเรียนมีความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการแนะแนวอาชีพ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสนใจ
อาชีพช่างเสริมสวยจำนวน 11 คน โรงเรียนบ้านหนองทุ่มโนนหาดวิทยา อำเภอชุมพวง จังหวัด
นครราชสีมา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสนใจ
อาชีพช่างเสริมสวย จำนวน 11 คน โรงเรียนบ้านหนองทุ่มโนนหาดวิทยา อำเภอชุมพวง จังหวัด
นครราชสีมา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. โปรแกรมการแนะแนวอาชีพ
2. แบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวย

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ใช้แบบแผนการทดลองที่เรียกว่า One-Group Pretest Posttest Design ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการทดลองดังนี้

1. ในระยะก่อนการทดลองให้นักเรียนกลุ่มประชากรตอนแบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยแล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนทดลอง (Pre-test)
2. ในขณะที่ทดลองผู้วิจัยดำเนินการแนะนำอาชีพตามโปรแกรมทั้งหมด 8 ครั้ง 1 กลุ่ม โดยทำการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เวลา 15.30 - 16.20 น. ในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี วันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2539 ถึงวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ.2539
3. หลังการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนตอนแบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยอีกครั้งหนึ่ง แล้วเก็บเอาไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Post-test)
4. นำคะแนนที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 3 นำมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบความแตกต่างของความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการแนะนำอาชีพ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

นักเรียนมีความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการแนะนำอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลของการแนะนำอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองทุ่ม โนนทาดวิทยา อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า

เมื่อเปรียบเทียบความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยของนักเรียน ก่อนและหลังการแนะนำอาชีพพบว่า นักเรียนมีความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลจากการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การแนะนำอาชีพทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพช่างเสริมสวย ทั้งนี้เพราะการแนะนำอาชีพเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนต่อเนื่องกันมีการให้ข้อเสนอแนะทางอาชีพในกรณีตัวอย่าง การเชิญวิทยากร อภิปรายทัศนศึกษา การสัมภาษณ์และการฝึกประสบการณ์ทางอาชีพช่างเสริมสวย ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ทิพย์วรรณ กิตติพร (2531 : 66) กล่าวว่า การแนะนำอาชีพในระดับประถมศึกษาจะเน้นให้เห็นในเรื่องการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพ และสิ่งแวดล้อมทางอาชีพนักเรียนในระดับนี้เป็นช่วงที่กำลังพัฒนาเจตคติการมองโลก และความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเองและซูเปอร์ (Super. 1973 : 7) ได้กล่าวว่าการแนะนำอาชีพคือกระบวนการในการช่วยเหลือตนเองและได้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ เพื่อจะได้ตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมและประสบความสำเร็จในการเลือกอาชีพนั้นสามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเอง

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ศึกษากลุ่มประชากรเพียงกลุ่มเดียว จึงไม่มีการศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่น ซึ่งยังไม่มีการวิจัยใดสนับสนุนได้ตรงกับประเด็นมีแต่องานวิจัยที่ศึกษาผลของการใช้ชุดแนะนำอาชีพที่เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและจากการวิจัยพบว่า ในกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดแนะนำอาชีพสามารถพัฒนาตัวแปรตามได้ ดังเช่น การศึกษาของ ปกรณ์ วงศ์สวัสดิ์ (2533 : 41) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดแนะนำอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดแนะนำอาชีพมีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมปอง สุขศุงการกิติ (2530 : 65) ได้ทดลองใช้ชุดการแนะนำอาชีพที่มีต่อความสนใจด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง กรุงเทพฯ ผลของการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยชุดแนะนำอาชีพมีความสนใจด้านอาชีพสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้ด้วยวิธีการแนะแนวอาชีพ ทำให้นักเรียน มีความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพราะการแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการในการให้ ข้อมูลด้านอาชีพที่มีวิธีการต่าง ๆ กัน เช่น การอภิปราย การเชิญวิทยากร การสัมภาษณ์ เปิดโอกาส ให้นักเรียน ได้ซักถาม นอกจากนี้ นักเรียนยังมีโอกาสในการทัศนศึกษาดูงานประกอบอาชีพช่างเสริมสวย โดยตรง และได้ฝึกประสบการณ์ตรงทางอาชีพช่างเสริมสวยอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521 : 28) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ จากการเข้าร่วมกิจกรรมและช่วยพัฒนาเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้การแนะแนวอาชีพสามารถพัฒนาความสนใจอาชีพ ช่างเสริมสวยของนักเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1.1 การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการแนะแนวอาชีพ สามารถที่จะช่วยพัฒนา ความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยได้จึง เป็นแนวทางให้ครู ครูแนะแนวและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ นักเรียน ได้พิจารณานำวิธีการนี้ไปใช้กับอาชีพอื่น ๆ ตามความเหมาะสม
- 1.2 ครูแนะแนว ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนควรส่งเสริมและ กระตุ้นให้นักเรียนทดลองฝึกปฏิบัติการตัดผมให้กับสมาชิกในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมีทักษะ และประสบการณ์ตรงในการประกอบอาชีพช่างเสริมสวย โดยจัดเป็นกิจกรรมบรรจุไว้ในโครงการ ของโรงเรียน ซึ่งจะให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพช่างเสริมสวยอีกด้วย
- 1.3 ควรนำโปรแกรมการแนะแนวอาชีพไปใช้กับโรงเรียนอื่นที่นักเรียนมีความสนใจ อาชีพช่างเสริมสวย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

- 2.1 การแนะแนวอาชีพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นโปรแกรมการแนะแนวอาชีพช่างเสริมสวย เท่านั้น จึงควรสร้างโปรแกรมการแนะแนวอาชีพสำหรับอาชีพอื่น ๆ เช่น อาชีพเกษตรกรรม อาชีพช่างยนต์ เป็นต้น

2.2 ควรมีการทดลองใช้เทคนิคอื่นเพื่อพัฒนาความสนใจอาชีพช่างเสริมสวย เช่น การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้เทคนิคแม่แบบ เป็นต้น

2.3 ควรมีการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาตัวแปร ที่เกี่ยวข้องกับความสนใจอาชีพ เช่น ระดับผลการเรียนของนักเรียน อาชีพของบิดา มารดา สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว และความคาดหวังของครอบครัวที่มีต่อตัวนักเรียน

2.4 ควรมีการติดตามในระยะ 3 เดือน 6 เดือน 1 ปี เพื่อศึกษาความคงทนของ ความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยของนักเรียน

2.5 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรกำหนดเวลาอย่างน้อย 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง แต่เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ มีเหตุขัดข้องเกี่ยวกับสถานที่ฝึกงานซึ่งต้องเปลี่ยนสถานที่จากเดิมเป็นสถานที่ใหม่ และถ้าทำการทดลองนานต่อไปนักเรียนจะต้องสอบปลายภาค จึงต้องทดลองในเวลาเพียง 4 สัปดาห์ แต่ก็พบว่าสามารถพัฒนาความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยได้ แม้ใช้เวลาไม่ถึง 6 สัปดาห์

ဘဏ်အသုံးပြုစာရွက်

บรรณานุกรม

- คมเพชร จิตรศุภกุล. บริการสนเทศ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
- จันทวิส พันธุ์สุข. ผลของสถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่าแดง จังหวัดมุกดาหาร. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- จินดาภรณ์ อังสุวรรณชาติ. ผลของการใช้การสอนจรรยาบรรณแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียน ม.ศ.4 (ม.4) กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- จำเนียร ช่วงโชติ. การทดสอบทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2524.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- เชิดศักดิ์ โฉวาสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- ทิพย์มาศ วิมลศักดิ์. ผลการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน นานุกศิลป์ชั้นต้นปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ทิพย์วรรณ กิติพร. คู่มือการแนะแนวเบื้องต้น. พิมพ์โลก : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยา ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก, 2531.
- นวลศิริ เป่าโรหิตย์. พัฒนาการทางสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แสงจันทร์, 2528.
- ปกรณม์ วงศ์สวัสดิ์. ผลของการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

ผ่องพรรณ เกิดนิทกข์. การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา.

กรุงเทพฯ : ทัศนกิจการพิมพ์, 2529.

_____. เอกสารประกอบการสอนแนะแนว 545 ทฤษฎีพัฒนาอาชีพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
แนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, 2531.

พล แสงสว่าง. อาชีพศึกษาและการแนะแนวอาชีพ. บัดตานี : โครงการผลิตตำรามหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาลัยปัตตานี, 2529.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.

พัชรา ศุภชลาทิพย์. เทคนิคการใช้เครื่องมือปฏิบัติการตัดผม ซอยผม ประยุกต์. กรุงเทพฯ :
บริษัทอัมรินทร์การพิมพ์, 2537.

เพทาย เจริญคุณวัฏ. ผลของการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพนาฏศิลป์ดนตรีไทย
ของนักเรียนนาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง. ปรินญาพิมพ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

วัชรีย์ ทวีชัยมี. การแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.

_____. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. อนุกรมอาชีพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2526.

รวีวรรณ ชินะตระกูล. หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2537.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (2535 - 2539).

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2535.

_____. หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533). กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ศาสนา, 2533.

- สมปอง สุขศงคารกิติ. ผลการใช้การแนะแนวอาชีพที่มีต่อการสำนึกด้านอาชีพของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง. ปรินญาณินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- สถิต วงศ์สุวรรณค์. จิตวิทยาแนะแนว. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2527.
- สวัสดี สุวรรณอักษร. สารพัฒนาหลักสูตร. "วิธีการแนะแนวในสถาบันอุดมศึกษา," ฉบับที่ 27.
กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2527 หน้า 51.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. การแนะแนวในระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 1 - 7 .
นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- สุนีย์ ชีรดากร. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร, 2523.
- อนุพงษ์ สุขเกษตร. "การปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา," วารสารแนะแนว.
สิงหาคม - กันยายน 2527.
- อาภา ถนัดช่าง. "หลักการแนะแนวและแนวคิดในการจัดแนะแนวอาชีพ," วารสารแนะแนว
26(137) ; ตุลาคม - พฤศจิกายน 2534.
- อารีรัตน์ วัฒนสิน และอรุณี เทพวรรณ. "การพัฒนาอาชีพอิสระในโรงเรียน," วารสารการศึกษา.
21 : 2 ; มกราคม - มีนาคม 2532.
- อุษณา เจริญไวย. การแนะแนวอาชีพ. เลย : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
คณะวิชาครุศาสตร์ สหวิทยาลัยอีสานเหนือ วิทยาลัยครูเลย, 2531.
- Edwin, Whitfield A. "Responsibility for Career Transition Preparation,"
Journal of Career Development. 15(1) : 24263 - 24274 ; February,
1988.
- Myers, E. George. Principles and Techniques of Vocational Guidance.
New York : Mcgraw-Hill, Co., 1941.
- Roe, Anne. The Psychology of Occupations. New York : John Willey and
Sons, Inc., 1964.

- Strong, K.K. "Interest Score While in College of Occupation Engaged in 20 Year Later," Educational Psychological. Measurement 11 : 335 - 346 ; May, 1951.
- Super, Donal. The Psychology of Career. New York : Harper Brothers, 1957.
- Thorndike, Robert L. and Eligabeth P. Hagen. Measurement and Evaluation in Psychology and Education. 4 th ed. Toronto : John Willey & Sons, Inc., 1977.
- Youge, Imogene T. and Robert M. Tood. "The Effects of Didactic Classroom Instruction Versus Field Expousure on Career Maturity," Journal of Vocational Behavior. 19 : 369 - 373 ; 1981.

חברות

แบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวย

แบบสอบถามความสนใจอาชีพช่าง เสริมสวย

คำชี้แจง แบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยมี 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับอาชีพช่างเสริมสวย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการเกี่ยวข้องกับอาชีพช่างเสริมสวย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมองเห็นคุณค่าของอาชีพช่างเสริมสวย

ให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมากที่สุด

ตอนที่ 1 แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับอาชีพช่างเสริมสวย

ข้อความ	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง
1. ช่างเสริมสวยต้อง เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์.....			
2. ช่างเสริมสวยต้องให้บริการแก่ลูกค้าทุกคน.....			
3. ช่างเสริมสวยจะหยุดงานวัน ไทหนักก็ได้.....			
4. ช่างเสริมสวยต้องทำความต้องการของลูกค้า.....			
5. ช่างเสริมสวยต้อง เรียนรู้เทคนิคใหม่ ๆ มาบริการ แก่ลูกค้า.....			
6. ช่างเสริมสวยต้องหาผลิตภัณฑ์เสริมความงามไว้ บริการลูกค้า.....			
7. ช่างเสริมสวยต้อง เอาใจใส่ลูกค้าทุกคน.....			

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการเกี่ยวข้องกับอาชีพช่างเสริมสวย

ข้อความ	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง
1. ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับความสวยงาม.....
2. ข้าพเจ้าชอบการทำเล็บ.....
3. ข้าพเจ้าเคยใช้ไดร์เป่าผม.....
4. ข้าพเจ้าชอบดูการทำเล็บ.....
5. ข้าพเจ้าสนใจที่จะเข้าอบรมวิชาชีพเสริมสวย.....
6. ข้าพเจ้าสนใจที่จะฝึกวิชาชีพช่างเสริมสวยในระยะสั้น.....
7. ข้าพเจ้าชอบไปดูช่างเสริมสวยตัดผมที่บ้าน.....
8. ข้าพเจ้าชอบทวิผมให้เพื่อน.....
9. ข้าพเจ้าชอบดูโทรทัศน์ในรายการแฟชั่นทรงผม.....
10. ข้าพเจ้ามักหาโอกาสไปดูการตัดผม.....
11. ข้าพเจ้าชอบการแต่งหน้า.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมองเห็นคุณค่าของอาชีพช่างเสริมสวย

ข้อความ	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง
1. อาชีพช่างเสริมสวยเป็นอาชีพที่มีเกียรติ.....			
2. ช่างเจ้าอยากเป็นช่างเสริมสวย.....			
3. ช่างเจ้าจะหาโอกาสในการฝึกความรู้ทางช่างเสริมสวย.....			
4. ช่างเจ้าคิดว่าตนเองมีความรู้ในการแนะนำความงามแก่ลูกค้าได้.....			
5. อาชีพช่างเสริมสวยสามารถทำเป็นอาชีพหลักได้.....			
6. อาชีพช่างเสริมสวยเป็นอาชีพหนึ่งที่สังคมยอมรับ.....			
7. ช่างเจ้าคิดว่าช่างเจ้าจะไม่ว่างงานถ้าประกอบอาชีพช่างเสริมสวย.....			
8. ช่างเสริมสวยต้องมีความจริงใจต่อลูกค้า.....			
9. ช่างเจ้าคาดว่ารายได้จากการประกอบอาชีพช่างเสริมสวยสามารถเลี้ยงครอบครัวได้.....			
10. อาชีพช่างเสริมสวยเป็นอาชีพที่สามารถทำให้มีชื่อเสียงได้.....			
11. ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นสิ่งสำคัญของอาชีพช่างเสริมสวย.....			

เกณฑ์การให้คะแนนกำหนดไว้ดังนี้

ข้อความทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริง ให้ 2 คะแนน

จริงบ้าง ให้ 1 คะแนน

ไม่จริง ให้ 0 คะแนน

ข้อความทางลบให้คะแนนดังนี้

จริง ให้ 0 คะแนน

จริงบ้าง ให้ 1 คะแนน

ไม่จริง ให้ 2 คะแนน

หาคณพภาพเครื่องมือ

1. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความสนใจ
อาชีพช่าง เสริมสวยรายข้อ
2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจความสนใจ
อาชีพช่าง เสริมสวยทั้งฉบับ_

ตาราง 4 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวย

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1	3.00	16	4.75
2	1.77	17	4.00
3	2.95	18	4.66
4	2.00	19	4.00
5	2.00	20	6.58
6	2.44	21	6.22
7	2.15	22	5.11
8	9.45	23	4.25
9	5.37	24	4.23
10	6.40	25	4.44
11	5.11	26	2.82
12	8.25	27	3.33
13	7.29	28	2.88
14	5.55	29	3.42
15	4.66		

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (r) = 0.83

- โปรแกรมแนะนำอาชีพ

โปรแกรมการแนะแนวอาชีพ
เรื่อง ความสนใจอาชีพช่างเสริมสวย

ครั้งที่	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพ และบรรยากาศในการเข้า ร่วมกิจกรรม 2. เพื่อให้นักเรียนทราบ จุดมุ่งหมาย และวิธีการ เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว อาชีพ	1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองกับ นักเรียน 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่น เกม "คนกับงาน" โดยให้ นักเรียนหาคู่เกี่ยวกับอาชีพ และบุคคลที่ประกอบอาชีพ 3. ผู้วิจัยแจกบัตรอาชีพให้ นักเรียนคนละแผ่นให้ นักเรียนจับคู่กันตามกำหนด เช่น ทาทายัง - นักร้อง ศราราม - นักแสดง คุณโป๊ด - ช่างเสริมสวย เมื่อพบคู่แล้วให้ผลัดกันถาม ข้อมูลส่วนตัวของกัน 4. ให้นักเรียนผลัดกัน แนะนำ เพื่อนที่เป็นคู่ของ ตนเองให้เพื่อน ๆ ได้รู้จัก	บัตรอาชีพ

ครั้งที่	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
2	การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพช่างเสริมสวย	เพื่อให้นักเรียนระบุถึงความสนใจ ความสามารถของตนเองได้	<p>5. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปจุดมุ่งหมายของกิจกรรมแล้ว ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม</p> <p>6. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดความสำคัญ ของการแนะแนวอาชีพและบอก วัน เวลา สถานที่ วิธีการแนะแนวอาชีพให้นักเรียนทราบ</p> <p>7. ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป</p> <p>ผู้วิจัยดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้</p> <p>1. <u>ขั้นนำ</u></p> <p>1. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนถึงความสนใจ ความสามารถของแต่ละคน</p> <p>2. <u>ขั้นดำเนินการ</u></p> <p>2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงท่าทาง</p>	ภาพชิ้นส่วนร่างกายมนุษย์

ครั้งที่	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
			<p>บทบาทของบุคคลในอาชีพ ต่าง ๆ เช่น แพทย์ ทหาร ตำรวจ ครู ช่างตัดผม ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p>2.2 ให้เพื่อนนักเรียน ทายชื่ออาชีพนั้น ๆ</p> <p>2.3 ครูนำภาพแสดง ชิ้นส่วนร่างกายมนุษย์ ซึ่ง ประกอบด้วย ลำตัว แขน ขา ซึ่งแต่ละส่วนมีกระดูก ปิดไว้ ด้านหลังของภาพเขียน ข้อความที่เป็นองค์ประกอบ สำคัญของการสำรวจตนเอง เพื่อวางแผนเลือกอาชีพ โดยกำหนดไว้ดังนี้</p> <p>ส่วนศีรษะ - สติปัญญา ลำตัว - รูปร่างลักษณะ ทางกาย แขน 2 ซ้าง - ความ สามารถ ขา 2 ซ้าง - ความสนใจ</p>	

ครั้งที่	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
3	การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพช่างเสริมสวย	เพื่อให้นักเรียนรู้จักลักษณะอาชีพ คุณสมบัติรายได้และความก้าวหน้าของผู้ประกอบ	<p>โดยครูแสดงให้นักเรียนดูหน้าชั้นเรียน</p> <p>2.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนออกมาเปิดชั้นส่วนแต่ละชั้นทีละคน</p> <p>2.5 ให้นักเรียนแต่ละคนวิเคราะห์ตนเองในแต่ละด้าน โดยเขียนลงในแผ่นกระดาษที่ครูแจก</p> <p>2.6 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความจำเป็นของการสำรวจตนเอง เพื่อวางแผนเลือกอาชีพ</p> <p>3. <u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปกิจกรรมสำรวจตนเองแล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม</p> <p>ผู้วิจัยดำเนินการ 3 ชั้น ดังนี้</p> <p>1. <u>ขั้นนำ</u></p>	<p>ภาพพลิก</p> <p>เอกสาร</p> <p>กรณีตัวอย่าง</p>

ครั้งที่	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
		อาชีพช่างเสริมสวย	<p>ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะอาชีพ</p> <p>คุณสมบัติรายได้และความก้าวหน้า ของผู้ประกอบการอาชีพช่างเสริมสวย</p> <p>2. <u>ขั้นตอนการ</u></p> <p>2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนดูภาพผลิตภัณฑ์อาชีพช่างเสริมสวย</p> <p>2.2 ผู้วิจัยแจกเอกสารผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพช่างเสริมสวยให้นักเรียนอ่าน</p> <p>2.3 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 2 กลุ่ม อภิปรายร่วมกันถึงลักษณะอาชีพรายได้ ความก้าวหน้า ตลอดจนคุณสมบัติผู้ประกอบการอาชีพ</p>	

ครั้งที่	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
4	การเกี่ยวข้องกับอาชีพช่างเสริมสวย	<p>1. เพื่อให้นักเรียนได้ชมการปฏิบัติการทางอาชีพช่างเสริมสวย คือการตัดผมและการแต่งหน้า</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนได้สนทนาซักถาม กับช่างเสริมสวย</p>	<p>3. <u>ขั้นสรุป</u> ให้นักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรมข้อ 2.1 และ 2.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม</p> <p>ผู้วิจัยดำเนินการ 3 ขั้นตอน</p> <p>1. <u>ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนถึงการเตรียมตัวในการเข้าชมการตัดผม และแต่งหน้า</p> <p>2. <u>ขั้นดำเนินการ</u> 2.1 ผู้วิจัยพานักเรียนไปเข้าชมการสาธิต การตัดผมและการแต่งหน้าที่ร้านเสริมสวยแก้ว อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นเขตติดต่อกับอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา</p>	แบบฟอร์มการสัมภาษณ์

ครั้งที่	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
5	การเกี่ยวข้องกับอาชีพช่างเสริมสวย	เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงในการทำเล็บ และสระผม	<p>2.2 ให้นักเรียนสนทนาและซักถามผู้ประกอบการอาชีพช่างเสริมสวย</p> <p>3. <u>ขั้นสรุป</u> ผู้วิจัยร่วมกับนักเรียนสรุปถึงความรู้ที่ได้จากการเข้าชมการตัดผมและแต่งหน้า</p> <p>ผู้วิจัยดำเนินการ 3 ขั้นตอน</p> <p>1. <u>ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนถึงการเตรียมตัวในการไปฝึกประสบการณ์ทางอาชีพ</p> <p>2. <u>ขั้นดำเนินการ</u> ผู้วิจัยพานักเรียนไปเข้าร่วมการฝึกทำเล็บ และสระผมในบ้านเสริมสวยแก้ว อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์</p> <p>3. <u>ขั้นสรุป</u></p>	

ครั้งที่	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
6	การมองเห็น คุณค่าของอาชีพ ช่างเสริมสวย	เพื่อให้นักเรียนบอกถึง ความรู้และทักษะที่ได้จาก การฝึกประสบการณ์ทาง อาชีพช่างเสริมสวย	<p>ผู้วิจัยร่วมกับนักเรียน สรุปถึงความรู้ที่ได้จากการ ฝึกประสบการณ์ตรง</p> <p>ผู้วิจัยดำเนินการ 3 ชั้น ดังนี้</p> <p>1. <u>ขั้นนำ</u></p> <p>ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออก เป็น 2 กลุ่ม</p> <p>2. <u>ขั้นดำเนินการ</u></p> <p>2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน ร่วมกันอภิปรายถึง ความรู้ ที่ได้จาก การฝึกประสบการณ์ อาชีพช่างเสริมสวย ทั้งทาง ตรง และทางอ้อม</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียน แต่ละคนตอบแบบสอบถาม ในด้านความรู้ ความสนใจ ที่ได้จากการฝึกประสบการณ์ ช่างเสริมสวยทั้งตรงและอ้อม</p> <p>3. <u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ผู้วิจัยและนักเรียนสรุป ร่วมกันถึงกิจกรรมในข้อ</p>	แบบสอบถาม การมองเห็น คุณค่าของอาชีพ ช่างเสริมสวย

ครั้งที่	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
7	การมองเห็น คุณค่าของอาชีพ ช่างเสริมสวย	<p>1. เพื่อให้นักเรียนสามารถพิจารณาตนเองกับอาชีพช่างเสริมสวยได้</p> <p>2. เพื่อให้เรียนนำผลจากการวิเคราะห์ตนเองกับการวิเคราะห์อาชีพช่างเสริมสวยมาประเมินตนเอง ว่ามีความสามารถเพียงใด</p>	<p>ผู้วิจัยดำเนินการ 3 ชั้น ดังนี้</p> <p>1. <u>ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนถึงความรู้ และทักษะที่ได้จากการฝึกประสบการณ์ทางอาชีพ</p> <p>2. <u>ขั้นดำเนินการ</u></p> <p>2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคนวิเคราะห์ตนเองว่ามีความเหมาะสมกับอาชีพช่างเสริมสวยหรือไม่อย่างไร</p> <p>2.2 ให้นักเรียนบอกถึงความสามารถของตนเอง ในแต่ละคนให้เพื่อนฟังและให้เพื่อนของนักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ความสามารถของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม</p>	

ครั้งที่	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
8	ปัจฉิมนิเทศ	<p>1. เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพช่างเสริมสวย จากการที่นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวอาชีพทั้งหมด</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนสรุปผลที่ได้จากการแนะแนวอาชีพ</p>	<p>3. <u>ขั้นสรุป</u> ผู้วิจัยกับนักเรียนร่วมกันสรุปและประเมินตนเองว่ามีรู้ความสามารถในอาชีพช่างเสริมสวยว่าอยู่ในระดับใด</p> <p>1. ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคนออกมารายงานถึงความรู้สึกที่มีต่ออาชีพช่างเสริมสวย</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป ความรู้ ทั้งหมดที่ได้เรียนมา</p> <p>3. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สนทนาซักถาม</p> <p>4. ผู้วิจัยกล่าวขอใจนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองครั้งนี้ และกล่าวปิดการทดลอง</p>	

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที ยกเว้นครั้งที่ 4 - 5 ที่ต้องไปฝึก
ประสบการณ์ข้างเสริมสวย ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ร้านเสริมสวยแก้ว
ในอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งใช้เวลาวันเสาร์ที่ 17 กุมภาพันธ์
พ.ศ.2539 และวันเสาร์ที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2539 วันละ 3 ชั่วโมง

โปรแกรมการแนะแนวอาชีพ

ครั้งที่ 1

เรื่อง ประถมศึกษา

- จุดประสงค์**
1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศในการเริ่มต้นกิจกรรม
 2. เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมาย วิธีเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวอาชีพ

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ บัตรอาชีพ

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองกับนักเรียน และให้นักเรียนแนะนำตนเอง
 - 1.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกม "คนกับงาน" โดยให้นักเรียนหาคู่ตนเองจาก

บัตรอาชีพ

- 1.2 ผู้วิจัยแจกบัตรอาชีพให้นักเรียนคนละ 1 ใบ ให้นักเรียนจับคู่กันตามกำหนดดังนี้
 - 1.2.1 ทาทายัง - นักร้อง
 - 1.2.2 สุวนันท์ (กบ) - นักแสดง
 - 1.2.3 คุณโป๊ต - ช่างเสริมสวย

เมื่อพบคู่กันแล้วให้ผลัดกันซักถามข้อมูลส่วนตัวของกันและกันให้มากที่สุด
- 1.3 ให้นักเรียนแต่ละคนออกมาเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับคู่ของตนจากข้อ 1.2

ให้สมาชิกในกลุ่มทราบ

2. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียด ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ วิธีการแนะแนวอาชีพ และบอกวัน เวลา สถานที่ ให้นักเรียนทราบ

สรุป อาชีพแต่ละอาชีพนั้นมีความสำคัญต่อทุกคน แต่บุคคลจะมีความสนใจและความสามารถ
ในอาชีพแตกต่างกัน ซึ่งความสนใจและความสามารถนั้นจะช่วยให้บุคคลนั้นพัฒนาทักษะ
ในอาชีพ

การประเมินผล สืบเกิดจากความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

โปรแกรมการแนะแนวอาชีพ

ครั้งที่ 2

เรื่อง การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพช่างเสริมสวย

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนระบุถึง ความสนใจ ตามความสามารถของตนเองได้

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ ภาพชิ้นส่วนร่างกายมนุษย์

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ชี้แนะ

ผู้วิจัยสนทนาซักถามนักเรียนถึงความสนใจความสามารถของแต่ละคน

2. ขั้นตอนการ

2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงท่าทางของบุคคลในอาชีพต่าง ๆ เช่น

แพทย์ พยาบาล ทหาร ตำรวจ ช่างเสริมสวย และช่างตัดเย็บเสื้อผ้า

2.2 ให้เพื่อน ๆ ของนักเรียนบอกชื่ออาชีพนั้น ๆ

2.3 ครูนำภาพแสดงชิ้นส่วนร่างกายของมนุษย์ประกอบด้วย ลำตัวแขนขา

ซึ่งแต่ละส่วนมีกระดาษปิดไว้ ส่วนด้านหลังของภาพจะเขียนถึงลักษณะสำคัญของการสำรวจตนเอง

เพื่อวางแผนเลือกอาชีพโดยกำหนดไว้ดังนี้

ศีรษะ - สติปัญญา

ลำตัว - รูปร่างลักษณะทางกายภาพ

แขน 2 ข้าง - ความสามารถ

ขา 2 ข้าง - ความสนใจ

โดยครูแสดง วัตุน้ำขึ้นเรียน

- 2.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนออกมาเปิดชั้นแล้วแต่ละชั้นทีละคน
- 2.5 ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์ตนเอง ในแต่ละด้านลงในแผ่นกระดาษที่ครูแจก
- 2.6 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความจำเป็น และความสำคัญของ

การวิเคราะห์ตนเองเพื่อวางแผนเลือกอาชีพ

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลแล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

สรุปผล

บุคคลแต่ละคนมีความแตกต่างกัน และในการเลือกประกอบอาชีพนั้นเราจะต้องรู้จักตนเองในแต่ละด้าน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับลักษณะของตนเองมากที่สุด

ประเมินผล

1. สังเกตจากความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ประเมินจากนักเรียนสามารถสรุปได้ว่า การวางแผนเลือกอาชีพจะต้องสำรวจ

ตนเองด้านใดบ้าง

โปรแกรมการแนะแนวอาชีพ

ครั้งที่ 3

เรื่อง การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพช่างเสริมสวย

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะอาชีพ คุณสมบัติ รายได้ และความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพช่างเสริมสวย

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ ภาพพลิก อาชีพช่างเสริมสวย
เอกสาร เรื่อง ความฝันของสมจิตร

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้กรณีตัวอย่างซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยนำภาพพลิกอาชีพช่างเสริมสวยมาให้นักเรียนดูและสนทนากับนักเรียนถึงลักษณะอาชีพ คุณสมบัติ รายได้ และความก้าวหน้า ของผู้ประกอบอาชีพช่างเสริมสวย

2. ขั้นตอนการ

2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณีตัวอย่าง ผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพช่างเสริมสวยให้นักเรียนได้อ่าน

2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กำหนดหัวข้อให้นักเรียนอภิปรายดังนี้

2.2.1 สมจิตร มีความสนใจ ความสามารถในอาชีพช่างเสริมสวยอย่างไร

2.2.2 สมจิตร มีคุณสมบัติ เหมาะกับอาชีพช่างเสริมสวยหรือไม่ และ

ช่างเสริมสวยควรมีคุณลักษณะอย่างไร

3. ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น

3.2 ให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงลักษณะอาชีพ คุณสมบัติ รายได้ และความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพช่างเสริมสวย

ลักษณะงานอาชีพช่างเสริมสวยเป็นงานด้านบริการ เช่น เสริมแต่งความงาม ดูแลผิวลูกค้า ให้คำแนะนำ การเสริมสวยที่เหมาะสม จัดวีวรอยขน นวดหน้า คอ แขน ขา หรือส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย เสริมแต่งผิวที่มีรอยแผลเป็น หรือตำหนิ ใช้เครื่องสำอาง แต่งหน้า ทำผม ให้คำปรึกษาแนะนำด้านการแต่งหน้า

คุณสมบัติผู้ประกอบอาชีพช่างเสริมสวยควรประกอบด้วยบุคลิกภาพที่ดี และคุณสมบัตินี้ ส่วนบุคคลอื่นจะส่งผลต่ออาชีพดังนี้

1. เป็นผู้มีมานะอดทน
2. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ
3. เป็นผู้มีความคล่องตัวดี เป็นเสน่ห์แก่ผู้มาพบเห็น
4. เป็นผู้รักษาความสะอาดของร่างกาย และเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน
5. เป็นผู้ชอบคิดค้น ทดลองหาความรู้ใส่ตน
6. เป็นคนฉลาด หลักแหลม มีปฏิภาณไหวพริบดี รู้จักกาลเทศะ
7. เป็นรู้จักประมาณตน
8. เป็นคนดี มีศีลธรรม มีจรรยาบรรณ

สิ่งที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นคุณสมบัติที่ดีของช่างเสริมสวย ช่างเสริมสวยควรเป็นผู้ที่รู้จักสังเกต จดจำ และนำสิ่งที่ได้รับไปฝึกฝน เพราะจะเป็นการพัฒนาฝีมือทางช่าง ให้เป็นที่ยอมรับแก่ลูกค้า และสร้างความนิยมศรัทธาซึ่งส่งผลถึงความนิยมและความมีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่ว ๆ ไป

การประเมินผล

1. สังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. สังเกตจากการอภิปราย

กรณีตัวอย่าง

เรื่อง ความฝันของสมจิตร

ในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่ง เด็กหญิงสมจิตร รักรังาน ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีนี้เธอก็จะเรียนจบแล้ว แต่เธอก็ไม่ได้เรียนต่อเพราะฐานะทางบ้านยากจน แต่สมจิตรอยากเรียนต่อ ครูประจำชั้นเห็นว่า สมจิตรเป็นเด็กดี ความประพฤติเรียบร้อยและผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี น่าจะเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาได้ ครูประจำชั้นจึงนำเรื่องของสมจิตรไปปรึกษากับเพื่อนครู ได้รับคำแนะนำว่าน่าจะให้ไปฝึกด้านอาชีพ เพราะสมจิตรเป็นเด็กฉลาด ไหวพริบดี คงจะฝึกได้ง่าย

ครูประจำชั้นเรียกสมจิตรมาพบ แนะนำสมจิตรว่าถ้าไม่ได้เรียนต่อก็ฝึกอาชีพได้และอาชีพที่จะฝึกต้องเป็นอาชีพที่สมจิตรสนใจด้วย สมจิตรบอกครูว่าเธอสนใจอาชีพทำขนมอยากจะเป็นช่างเสริมสวย ครูจึงนำสมจิตรไปฝึกเป็นลูกมือที่ร้านเสริมสวยสุภาพรในอำเภอ หน้าที่ของสมจิตรคือการเป็นผู้ช่วยช่างในร้าน ได้ค่าแรงเดือนละ 800 บาท นพักอยู่ที่ร้านมีอาหาร 3 มื้อ ที่ร้านสุภาพรสมจิตรได้เรียนรู้งานด้านช่างเสริมสวยได้อย่างรวดเร็ว ภายใน 1 ปี เธอสามารถทำเล็บ สระผม และถักผมให้กับลูกค้าได้ เจ้าของร้านเห็นว่าสมจิตรเป็นเด็กขยัน มีความเอาใจใส่งาน และอดทน จึงคิดจะส่งเสริมโดยให้สมจิตรไปเรียนต่อวิชาชีพช่างเสริมสวยในจังหวัด เป็นหลักสูตรระยะสั้นใช้เวลาเรียน 4 เดือน สมจิตรได้เรียนรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เธอมีความชื่นชมในตัวอาจารย์ที่สอนมาก อาจารย์ประจำโรงเรียนเป็นคนพูดจาไพเราะ แต่งตัวสะอาด ดูแล้วเป็นคนที่มีเสน่ห์อาจารย์นอกจากสอนแล้ว ยังเปิดร้านเสริมสวยแบบครบวงจรชื่อร้าน ประครองศรีชาลอน มีลูกค้ามาใช้บริการมาก และมีช่างเสริมสวยประจำที่ร้าน 4 คน ทำให้มีรายได้ดี อาจารย์ประจำโรงเรียนได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรตามโรงเรียนเสริมสวยอยู่บ่อย ๆ

สมจิตรคิดว่า การเป็นช่างเสริมสวยถ้ามีอุปกรณ์ครบจะทำให้การทำงานประสบความสำเร็จ และลูกค้าจะมาใช้บริการมาก หลังจากเรียนจบสมจิตรก็กลับมาทำงานที่ร้านเสริมสวยสุภาพร เธอก็ได้เป็นช่างเสริมสวย แต่เครื่องมือที่ร้านมีไม่ครบ เช่น เครื่องอบไอน้ำ เครื่องนวดตัว เป็นต้น ทำให้เธอไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมาอย่างเต็มที่ สมจิตรจึงลาออกจากร้าน แล้วไปสมัครเป็น

ช่างเสริมสวยที่จังหวัด และได้ทำงานอยู่ที่ร้านหนึ่งนคร เป็นเวลาประมาณ 3 ปี มีลูกค้าประจำมากมาย เพราะสมจิตรนอกจากจะทำผมให้ลูกค้าแล้ว ยังช่วยแนะนำความงามให้กับลูกค้าด้วยเป็นที่พอใจของทุกคน

ต่อมาสมจิตรคิดจะเปิดร้านเสริมสวย จึงไปปรึกษากับแม่ซึ่งแม่เห็นด้วยอยากให้เปิดร้านเสริมสวยในหมู่บ้าน เพราะยังไม่ร้านเสริมสวย แต่สมจิตรเห็นว่าร้านเสริมสวยต้องมีทำเลที่เหมาะสม ถ้าเปิดในหมู่บ้านคงมีลูกค้าไม่มากนัก เพราะชาวบ้านนาน ๆ จะทำผม ถ้าเปิดร้านที่ชุมชนเมืองลูกค้าจะมาก เธอจึงไปเช่าห้องแถวที่อำเภอเปิดร้านสวยสวยเล็ก ๆ พอเก็บเงินได้จำนวนหนึ่งไปเช่าตึกแถว เปิดร้านเสริมสวย ซึ่งก็มีลูกค้ามากมาย สมจิตรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์และมีฝีมือ สมจิตรจึงหาลูกมือมาช่วยที่ร้าน ซึ่งเธอก็ช่วยแนะนำเด็กฝึกงานเหมือนกับที่เธอเคยฝึกมาจากคุณสุภาพร ปัจจุบันนี้สมจิตรพอใจกับงานมากเพราะเป็นงานที่ชอบ ทำแล้วลูกค้ามีความพอใจ เธอบอกว่าอาชีพช่างเสริมสวยเป็นอาชีพที่ได้ใช้ความรู้ความชำนาญได้อย่างเต็มที่ นอกจากเปิดร้านเสริมสวยแล้วทางร้านยังให้เช่าชุดวิวาท ชุดไทย รับทำผมแต่งงานเจ้าสาวทั้งในและนอกสถานที่ ทำให้มีงานมากมายได้ของเธอส่วนหนึ่งก็แบ่งให้กับครอบครัว ปัจจุบันนี้ถือว่าสมจิตรเป็นเจ้าของร้านเสริมสวยตามที่เธอตั้งใจและประสบความสำเร็จในอาชีพด้วย

โปรแกรมการแนะแนวอาชีพ

ครั้งที่ 4

เรื่อง การเกี่ยวข้องกับอาชีพช่างเสริมสวย

- จุดประสงค์**
1. เพื่อให้นักเรียน ได้ชมการปฏิบัติงานของช่างเสริมสวย
 2. เพื่อให้นักเรียน ได้สนทนาซักถามกับช่างเสริมสวย

เวลา 3 ชั่วโมง

อุปกรณ์ -

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยพานักเรียน ไปชมการสาธิตการตัดผมและแต่งหน้าที่บ้านเสริมสวยแก้ว อำเภอ
ลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยให้นักเรียน ได้ศึกษาด้วยตนเองดังนี้

1. ให้นักเรียนสัมภาษณ์ช่างเสริมสวย เกี่ยวกับการตัดผมและแต่งหน้าตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้
2. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับ วิธีการแสวงหาประสบการณ์เพิ่มเติมในการประกอบอาชีพช่างเสริมสวย
3. ให้นักเรียน เขียนรายงานแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพช่างเสริมสวย

กรอบแนวคิดที่นักเรียนควรเขียนรายงานแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพช่างเสริมสวย

การประกอบอาชีพช่างเสริมสวยนั้นเป็นอาชีพที่ต้องใช้ทักษะในการทำงานอย่างมาก
ดังนั้นการแสวงหาประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อม จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะช่วยให้เป็น
ช่างเสริมสวยที่มีคุณภาพ นักเรียนสามารถ แสวงหาประสบการณ์ได้หลายวิธีเช่น การฝึกเป็นลูกมือ

ช่างเสริมสวย การสังเกตและการจดจำ การเข้าศึกษาในโรงเรียนสาธิตช่างหรือโรงเรียนเสริมสวยของเอกชน ที่เปิดสอนวิชาช่างเสริมสวยในระยะสั้น การแสวงหาประสบการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้าจะให้เกิดผลที่นักเรียนจะต้องสังเกตและจดจำแล้วนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาเพื่อนำไปฝึกฝนและนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง

การประเมินผล

1. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการอภิปราย
2. สังเกตจากการเขียนรายงาน

โปรแกรมการแนะแนวอาชีพ

ครั้งที่ 5

เรื่อง การเกี่ยวข้องกับอาชีพช่างเสริมสวย

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ในการสระผม และทำเล็บ

เวลา 3 ชั่วโมง

อุปกรณ์ แบบบันทึกการฝึกประสบการณ์

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยพานักเรียนไปเข้าร่วมฝึกประสบการณ์ตรง ผู้วิจัยพานักเรียนไปเข้าร่วมการฝึกสระผมและทำเล็บ โดยสลับกันทำระหว่างนักเรียนทั้ง 11 คน ที่ร้านเสริมสวยแก้ว ในอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และให้นักเรียนบันทึกการฝึกประสบการณ์

สรุปผล

การฝึกประสบการณ์ในอาชีพช่างเสริมสวยทำให้นักเรียนได้รับความรู้มีโอกาสได้เรียนรู้ถึงสภาพที่แท้จริงของการทำงาน ซึ่งจะช่วยให้ได้สำรวจตนเองว่ามีความเหมาะสมกับอาชีพที่นักเรียนสนใจหรือไม่ ซึ่งถ้าเหมาะสมก็จะช่วยให้ปรับตัวเข้ากับการทำงานได้มากขึ้น นอกจากนี้ถ้านักเรียนจะฝึกงานโดย การเป็นลูกมือในร้านเสริมสวยก็จะมีรายได้ และเพิ่มทักษะให้กับตนเอง เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วย

การประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือและความตั้งใจ
2. ดูจากบันทึกการฝึกประสบการณ์ในอาชีพช่างเสริมสวย

แบบบันทึกการฝึกประสบการณ์ในอาชีพช่างเสริมสวย

สถานที่ ร้านเสริมสวยภาค อําเภอลําปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

ชื่อ _____ นามสกุล _____ ชั้น _____

วันที่ _____

สิ่งที่ได้ฝึกประสบการณ์

1. การทำเล็บ _____

2. การสระผม _____

3. งานอื่น ๆ _____

4. ปัญหาและการแก้ไข _____

5. ข้อเสนอแนะ _____

ลงชื่อ _____

แบบฟอร์มสัมภาษณ์ช่างเสริมสวย

1. ท่านเข้าสู่อาชีพช่างเสริมสวยได้อย่างไร

2. ท่านคิดว่าช่างเสริมสวยควรมีคุณลักษณะอย่างไรบ้าง

3. ท่านพึงพอใจในรายได้ของอาชีพช่างเสริมสวยหรือไม่อย่างไร

4. งานตัดผมและแต่งหน้าสิ่งไหนจะหารายได้ให้ดีกว่ากัน เพราะเหตุใด

5. ท่านคิดว่าแนวโน้มความต้องการอาชีพช่างเสริมสวยในอนาคตเป็นอย่างไร

6. การเข้ารับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านช่างเสริมสวยมีความจำเป็นสำหรับท่านหรือไม่อย่างไร

ลงชื่อ _____

ผู้สัมภาษณ์

โปรแกรมการแนะแนวอาชีพ

ครั้งที่ 6

เรื่อง การมองเห็นคุณค่าของอาชีพช่างเสริมสวย

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนได้วิเคราะห์ตนเองในด้านต่าง ๆ

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมองเห็นคุณค่าของอาชีพช่างเสริมสวย

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้การตอบแบบสอบถามซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. **ขั้นนำ**

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ที่ได้จากการฝึกประสบการณ์อาชีพช่างเสริมสวย ทั้งทางตรงและทางอ้อม

2. **ขั้นดำเนินการ**

2.1 ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มได้อภิปรายถึงความรู้ที่ได้จากการฝึกประสบการณ์ ทางตรงและทางอ้อม

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคนตอบแบบสอบถามในด้านความรู้ ความสนใจที่ได้จากการฝึกประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อม

3. **ขั้นสรุป**

ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรมในข้อ 2.1 และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล สังเกตจากความร่วมมือในการอภิปรายกลุ่ม

แบบสอบถามการมองเห็นคุณค่าของอาชีพช่างเสริมสวย

ชื่อ _____ นามสกุล _____ ชั้น _____

1. นักเรียนคิดว่าช่างเสริมสวยควรมีคุณลักษณะอย่างไรบ้าง

2. นักเรียนคิดว่าตนเองเหมาะสมกับอาชีพช่างเสริมสวยหรือไม่อย่างไร

3. นักเรียนมีแนวทางในการเตรียมตัวประกอบอาชีพช่างเสริมสวยได้อย่างไร

4. ให้นักเรียนบอกถึงลักษณะงานอาชีพช่างเสริมสวยที่นักเรียนชอบมากที่สุด

5. นักเรียนสนใจงานด้านใดในอาชีพช่างเสริมสวย เพราะอะไร

โปรแกรมการแนะแนวอาชีพ

ครั้งที่ 7

เรื่อง การมองเห็นคุณค่าของอาชีพช่างเสริมสวย

- จุดประสงค์**
1. เพื่อให้นักเรียนพิจารณาความสามารถของตนเองกับอาชีพช่างเสริมสวย
 2. เพื่อให้นักเรียนนำผลจากการวิเคราะห์ตนเองกับวิเคราะห์อาชีพช่างเสริมสวย มาประเมินตนเองว่ามีความเหมาะสมหรือไม่

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ -

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการ 3 ขั้นตอนดังนี้

1. **ขั้นนำ**

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ และทักษะที่ได้จากการฝึกประสบการณ์ทางอาชีพ

2. **ขั้นดำเนินการ**

2.1 ให้นักเรียนแต่ละคนบอกถึงความสนใจ และความสามารถของตนเองแล้วออกไปรายงานหน้าชั้นที่ละคน

2.2 ให้นักเรียนวิเคราะห์ตนเองว่ามีความเข้าใจและความสามารถกระทำงานที่ได้ฝึกประสบการณ์มาแล้ว มากน้อยเพียงใด และจะมีวิธีพัฒนาปรับปรุงตนเองด้านใดอีกบ้าง

3. **ขั้นสรุป**

ให้นักเรียนสรุปผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

- การประเมินผล
1. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น
 2. สังเกตจากการสรุป

โปรแกรมการแนะแนวอาชีพ

ครั้งที่ 8

เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพช่างเสริมสวยจากการที่นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวอาชีพทั้งหมด

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ -

วิธีดำเนินการ

1. ให้นักเรียนแต่ละคนออกมารายงานหน้าชั้นถึงความรู้สึกที่มีต่ออาชีพช่างเสริมสวย และแนวทางการพัฒนาความรู้ ความชำนาญ ที่จะนำไปสู่ช่างเสริมสวยมืออาชีพ
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ทั้งหมดที่ได้เรียนมาแล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สนทนาและซักถาม
4. ผู้วิจัยกล่าวขอใจนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองครั้งนี้ และปิดการทดลอง

การประเมินผล สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นในการสรุป

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาววัลลภาพร จันทร์พรม
 วัน เดือน ปีเกิด 9 มิถุนายน 2511
 สถานที่เกิด ตำบลท่าช้าง อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 40 หมู่ 5 ตำบลพระพุทธ อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา
 ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 4
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนบ้านหนองทุ่มโนนหาดวิทยา อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา
 ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2525 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนจักราชวิทยา อำเภอจักราช
 จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. 2528 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนจักราชวิทยา อำเภอจักราช
 จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. 2532 คบ. วิทยาลัยครูนครราชสีมา (การแนะแนว)
- พ.ศ. 2539 กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร

ผลของการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนบ้านหนองทุ่ม โนนทาดวิทยาอำเภอชุมพวง

จังหวัดนครราชสีมา

บทคัดย่อ

ของ

วัลลภาพร จันทร์พรม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2539

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการแนะนำอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพ
ช่างเสริมสวยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองทุมโนนหาดวิทยา อำเภอ
ชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2538 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ซึ่งมีความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยจำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ศึกษาคือโปรแกรมการแนะนำ
อาชีพ และแบบสอบถามความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ
t - test แบบ Dependent

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความสนใจอาชีพช่างเสริมสวยเพิ่มขึ้น หลังจากได้รับการ
การแนะนำอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE EFFECTS OF CAREER GUIDANCE ON THE DEVELOPMENT OF
INTEREST IN THE BEAUTICIAN'S CAREER OF PRATHOM
SUKSA VI STUDENTS OF BANNONGTHUM NOANHAD
VITHAYA SCHOOL IN AMPHOE CHUMPHUANG,
CHANGWAT NAKORN RATCHASIMA

AN ABSTRACT

BY

WATTANAPORN CHANFROM

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

May 1996

The purpose of this experimental research was to study the effects of career guidance on the development of the interest in the beautician's career of prathom suksa VI students of Bannongthum Noanhad Vithaya School in Amphoe Chumphuang, Changwat Nakorn Ratchasima in the academic year 1995.

The subjects were 11 students who were interested in the beautician's career. The instruments were the career guidance program and beautician's career interest questionnaire. The data was analyzed by the t-test for dependent measured.

The results were as the interest in the beautician's career of the students who were exposed to the career guidance program were significantly increased than before the experiment at .01 level.